« Ақтөбе қаласының білім бөлімі» ММ
«Әдістемелік кабинет» КММ
№21 «Кәусар бұлақ» балабақшасы

«Ақтөбе қаласының білім бөлімі» ММ
2021 жылғы «17» «09»
№277 бұйрығымен
БЕКІТІЛДІ

Б А Ғ Д А Р Л А М А
«Табиғат үні»
(Ортаңғы тобы)

Ақтөбе2021

Бағдарлама негізі: К.Ж.Исабаева «Айналамен танысу» Алматы кітап 2011жыл

Құрастырғандар : тәрбиешілер Қалыбаева Б.К , Изтаева Г, Абилова К.Б.

№21 «Кәусар бұлақ» балабақшасының педагогикалық кеңесінде «Табиғат үні» бағдарламасы талқыланды.

Хаттама №1 «31» тамыз 2021жыл

№21 «Кәусар бұлақ» балабақша меңгерушісі ____________С.К.Қосыбаева

Қалалық сараптау комисиясының отырысында «Табиғат үні» бағдарламасы мақұлданды .

Хаттама № ___1___ «_17_» ___09___ 2021жыл

Сараптау комиссиясы төрайымы ____________М.О.Қосымбаева

№21 «Кәусар бұлақ» балабақша тәрбиешілері Калыбаева Б.К. Изтаева Г.И. Абилова К.Б ортаңғы топ балаларына арнап құрылған «Табиғат үні» бағдарламасына берілген

Пікір

Мектепке дейінгі тәрбие балалардың жас ерекшелік қабілеттерін есепке ала отырып, құрастырылған оқыту мен тәрбиелеу бағдарламалар жиынтығын жүзеге асыра отырып, жүргізілетін Қазақстан республикасындағы бірінші оқыту жүйесі болып табылады.

Тәрбиешінің «Табиғат үні» бағдарламасы негізгі жоспарға қосымша ретінде жүргізілетін вариативтік бөлім болып табылады.

Бағдарлама айналаны , қоршаған ортаны таныстыру мақсатында дайындалған, яғни «біз-табиғат жанашырымыз» деп қарау міндеті күтілуде.

Айналадағы қоршаған әдемілікті кішкентай кездерінен бастап, бойларына сіңіріп өсірсе, келешекте өз Отанына, жеріне, табиғатына деген көзқарасы ашық, жанашыр азамат болып өсетіні сөзсіз.

Тәрбиеші табиғатты қорғау мақсатында балалардың табиғатқа деген саналы және қамқор болу қарым-қатынасын қалыптастыру. Ұсынылып отырған бағдарлама, ортаңғы топ балаларын серуен, саяхат, бақылау арқылы табиғат құбылыстарын түсінуге, туған өлке табиғатын аялай білуге қалыптастыру және соныммен бірге сөздік қорларын молайту болып табылады.

Табиғатпен танысу барысында балалардың көз жеткізіп, сипап-сезуін дамытудағы мақсаттарды толықтай жүзеге асыру болатындықтан бағдарлама ұсынылып отыр.

Бағдарлама жан-жақты қамтылып, балалардың танымдық қабілеттерін дамытуға көптеген бақылау, бейнесюжет эксперимент қарастырылған. Оқу іс-әрекеті ортаңғы топтарға арналған. Аптасына 1 рет, жалпы сағат саны -36. Бағдарлама жас ерекшеліктеріне сай жоспарланған.

Пікір беруші:

Ақтөбе гуманитарлық колледжнің оқытушысы

Педагогика ғылымдарының магистрі Ж.Төрежанқызы

Түсінік хат

Балалардың ойлау тұтастығын ягни, табиғатты қорғау көзқарасын дамыту үшін жыл мезгіліне сай жүйелі, мақсат міндеті айқындалған экологиялық тәрбие жұмысын оқу жылының өн бойында жүргізіліп отырады. Экологиялық тәрбие берудің басты мақсаты бала бойында азаматтық борыш, ғылыми білім, көзқарас пен сенім жүйесін орнықтыру болып табылады. Бұл қоршаған ортамен қарым-қатынаста тәртіптілік, ұқыптылық ережелерін орындау, табиғатты аялап, оған қамқорлық таныту қабілетін дамытуға негізделген.

Балалардың экологиялық таным-түсінігін тереңдетіп, олардың табиғатқа деген жаңа мәдени қарым-қатынасын бекітеді. Мұндай жұмыс түрі балалардың физиологиялық даму, психологиялық ерекшеліктерін ескеріп, әдіс-тәсілдерді шебер пайдаланып, шығармашылықпен жұмыс істейтін тәрбиеші басшылығымен жүргізіледі.

Мақсаты :

Балалар тірі және өлі табиғат нысандары туралы біледі.

Міндеттері:

- Кіріктірілген тәсіл арқылы мектепке дейінгі баланың экологиялық білімдері қоршаған ортаны таныстыра отырып қалыптастыру;

- Туған табиғаттың сұлулығын көруді және түсінуді қалыптастыру;

- Табиғат пен бала үшін экологиялық сауатты қауіпсіз тәрбиенің дағдыларын және алғашқы қабілеттерін дамыту;

Күтілетін нәтиже:

- Балалар экологиялық білімін қоршаған ортамен танысу арқылы біледі.

- Туған табиғаттың сұлулығын көре және түсіне біледі.

- Табиғат аясында қауіпсіздік ережесін біледі.

Бағдарлама аптасына 1 рет жүргізіледі.Жыл бойы жүргізілетін сағат саны 36 бағдарлама тақырыптарға бөлініп жоспарланған.

Күнтізбелік тақырыптық жоспары

№	Тақырыбы	Мақсаты	Сағат саны
1	«Табиғат-біздің досымыз»	Ортақ үйіміз ретінде«Табиғат үні» туралы балалардың түсінігін кеңірек қалыптастыру. Өсімдіктермен жануарлар әлемінің алуан түрлілігін көрсету.Сүйіспеншілік мейірімділік сезімдерін ояту.	1
2	«Ауа райын бақылауды үйренейік!»	Күнделікті серуен кезінде ауа райы жағдайына балалардың назарын аудару : суық па, жылы ма?жел ме ,тынық па? аспанның түсі қандай Жауын- шашын болса оның түріне тоқталу.Желдің бағытын бақылау үшін зырылдауық алып шығу.Табиғатты кейбір байланыстарды түсіндіру, мысалы: жер неге су? себебі жанбыр, ал күн шықса жер кебеді.	1
3	«Күз маусымы»	Күз маусымындағы табиғат ерекшеліктерін байқай білу, табиғат әсемдігін сезіну, түсіну, тамсану, жапырақтарына қарайы ағаштарды атай білуге үйрету. Табиғаттың күзгі көріністерін тамашалай білуге тәрбиелеу.	1
4	«Кел ойнайық!»	Көкөністер мен жемістер туралы түсініктерін нақтылау үшін және сөздік қорларын байыту үшін күз соңында балалармен әртүрлі дидактикалық ойындар жүргізуге болады. Мысалы: «Қолымда не бар екенін таны», «Дорбада не бар екен?»	1
5	«Алуан алуан гүлдер бар»	Балаларды қаламыздағы гүлзарлардағы әдемі гүлдер туралы кеңейту табиғатқа қандай пайдасы бар екені туралы түсініктерін жетілдіру. Табиғатқа деген сүйіспеншілігін, эстетикалық талғамын арттырып, гүлдерді қорғауға, аялай білуге тәрбиелеу.	1
6	«Өлі табиғат деген не?»	Өлі табиғат құбылыстарымен таныстыру. Күнделікті серуен кезінде балалар табиғатты бақылауды жалғастыра береді, ауа райына сай киінудің қажеттілігін түсінеді.	1
7		Табиғатқаа «қамқорлық» жасау туралы	1

	«Табиғаттан үйренейік»	түсініктерін кеңейту. Жағымды қарым қатынас дағдыларын дамыту. Туған жердің табиғатына деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу.	
8	Ойын: «Қарғалар мен торғайлар»	Тәрбиеші балаларды екі топқа бөледіде, құстардың әрекеттерін көрсетуге тапсырма береді, көмектеседі. Торғайлар секіріп «чик чирик» деп дыбыстайды, ал карғалар «Қар кар» деп каркылдайды. Тәрбиеші немесе бір бала мысык боп, құстардың бірін ұстауға тырысады. Ұсталған бала мысық болады, ойын барысында топтар атауларымен алмасады.	1
9	«Бау бакшадағы еңбек»	Көкөністер мен жеміс жидектер туралы түсініктерін кеңейту. Үлкендер еңбегін бағалау, еңбек жемісін түсіне білуге тәрбиелеу.	1
10	«Қырға шыкcан терлеп...»	Еңбек тәрбиесі: Серуенге шығарда және кірерде өз өздеріне қызмет етуге, киімдерін және аяк киімдерін тазалауға дағдыландыру.	1
11	«Аңдардың өмірі»	Күздің соңында және қыстың басында аңдардың өмірі туралы түсінігін кеңейту және пысыктау.	1
12	«Қар калай жауады?»	Ә/Бакылау жүргізу. «Қардың жаууы»: Қар калай жауып тұр? Баяу немесе тез бе? Қар қайда түседі? Тәрбиеші қардың карлы бұлттардан жауатынын түсіндіріп, әркез серуенде кар басқан бұталар мен ағаштардың сұлулығына назарларын аудару керек, қар туралы такпак немесе кыска әңгімені айтуға болады.	1
13	«Апппақ кыс келді»	Қыс несімен кызыкты екенін кысқы табиғат ерекшелігін ұғындыру. Қысқы табиғат көріністерін тамашалай білуге тәрбиелеу.	1
14	«Қардан көрпе жамылған ағаштар»	Балалардың санасына кысқы ағаштар бейнесі туралы салыстырмалы түсінік калыптастыру үшін бір серуен кезінде жалаңаш ағашты, келесі серуен кезінде түгелдей кар баскан ағаштарды бақылату тиімді. Сұрактар ағаштың діні кандай? Жоғарғы жағы мен төменгі жағын салыстыру: жапырактары кайда	1

		кеткен? Қане көктемде бұл ағашымызға көп жапырақ шығу үшін кардан көрпе жабайық тоңбасын деп топтық жұмысқа бейімдеу.	
15	«Қыстайтын құстарға қамқорлық»	«Балалардың тірі табиғат объектісі қыстайтын құстар туралы ой өрісін кеңейту. Оларды қамқорлыққа алуға тәрбиелеу.	1
16	«Бірге жасап үйренейік»	Серуенге шыққанда бір ыдысқа су құйып алып шығып, қалдыру. Күннің екінші бөлігінде мұз боп қатқан суды бөлмеге кіргізіп, балаларға ұстатып оның суық қатты, тайғақ екенін сезіндіріп білімдерін бекіту.	1
17	«Емдік өсімдіктер»	Емдік өсімдіктер туралы ұғымдарын кеңейту, түрлерін ажырата білу, емдік өсімдіктерді қамқорлыққа алуға баулу.	1
18	«Суреттер сыр шертеді»	Баалаларға табиғат аясында сурет салғызу. Шығармашылық қабілеттерін дамытуға ықпал жасау. Сөйлеу тілін дамыту.	1
19	«Халықтық ырымдар»	Табиғат құбылыстарымен байланысты халықтық ырымдармен түсінігін қалыптастыру, феналогиялық күнтізбемен таныстыру.	1
20	«Менің кішкене қобдишам»	Баланың жеке шығармашылық жұмыстарының жарты жылдық есебін қорытындылау. Есеп беру.	1
21	«Қар ериді, су болады.» тәжірибе сабақ.	Тәжірибе сабақ арқылы балалардың түсінігін кеңейту. Мұздың суға айналатынына көздерін жеткізу.	1
22	«Солтүстік полюсінде»	Балалар бойындағы жақсы қасиеттерді дамыту, қызығушылық сезімдерін туғызу, ертегіні сахналағанда қимыл қозғалыстарын, мінезін кейіпкердің көрсете білуге үйрету.	1
23	«Қызыл кітаппен таныстыру»	«Қызыл кітап» туралы алғашқы түсініктерін қалыптастыру. Білуге деген қызығушылықтарын арттыру. Балаларды туған өлке табиғатын сүюге, қорғауға және қамқорлық жасай білуге тәрбиелеу.	1
24	«Аю ұйқысынан оянды, аңдар киімін өзгертеді»	Қысқы ұйқыға жатқан аю , суыр оянып, қояндар мен тиіндер, қасқырлар балалайды. Аңдар түлейді.	1
		Жылдың төрт мезгілі туралы	1

25	«Жыл мезгіліне саяхат»	түсініктерін кеңейту жыл мезгілдерін біртіндеп алмасып отыратындығына жалпы түсінік беру, жыл мезгілдерінің ойын дәл жеткізуге үйрету, жыл мезгіліне деген сүйіспеншілік сезімдерін ояту, табиғатты қорғауға тәрбиелеу.	
26	«Ұя жасап қарсы алайық!»	Жыл құстарының ұшып келуі. Жәндіктердің пайда болуынан соң ұзақ, қараторғай , бозторғай ұшып келе бастайды. Қыстап қалған қарға, сауысқан, торғайларда олармен бірге ұя салуға әрекеттенеді.	1
27	«Топта көкөніс өсіреміз».Тәжірибе сабақ	Тәжірибе сабақ арқылы балалардың түсінігін кеңейту. Жылы жерде тұқым тамыр шығарып, кеңінен жапырақтап өсіп, өнім беретінін түсіндіру. Еңбек сүйгіштікке тәрбиелеу.	1
28	«Көктем келді гүл алып»	Көктем мезгілімен таныстыру. Көктем гүлдерімен таныстыру, көктем гүлі туралы түсінік беру. Әсемдікті, әдемілікті көре білуге, табиғатты орғап аялауға үйрету.	1
29	«Құстар біздің досымыз»	Жергілікті құстармен таныстырып, құстар туралы түсінігін кеңейту. Оларға жем шашып, ұя жасап қамқорлыққа алу.	1
30	«Табиғатқа көрік берген көбелектер»	Тірі табиғат объектілеріне деген қызығушылығын ояту және бақылау дағдыларын қалыптастыру. Ұқыптылыққа, аңғарымдылыққа, адамгершілікке тәрбиелеп ұжым болып жұмыс жасауға үйретуді жалғастыру.	1
31	«Жасыл ағаштар әлемі»	Ағаштар жайында танымын кеңейту. Ағаштарға қастерлі қарау және оларды сақтауға бағытталған қорғау акцияларымен танысу. Ата аналарды балалармен біріккен шығармашылыққа шақыру..	1
32	«Мен табиғаттың бөлшегімін»	Табиғатпен денсаулықтың үлесімділін түсіндіру. «табиғат», «денсаулық» ұғымы туралы түсініктерін кеңейту. Табиғатпен үндестікті сезіну қабілетін дамыту. Салауатты өмір салтын сақтауға тәрбиелеу.	1
33	«Гүлдер, гүлдер көп гүлдер»	Жаздың басында гүлдер көп өсетін алаңқайларға бірнеше топ серуен ұйымдастыру, биік шөп арасынан әдемі	1

		гүлдерге назарларын аудару. Тәрбиеші бір екі гүл үзіп алып, олардың құрылысына, түсіне назарларын аударып, кысқа көлемді өлең оқуына болады.Гүлдерге назар аудару: «Балалар. карандаршы өткен жолы келгенде кіп кішкене болатын енді міне, әдемі гүлдерге айналыпты», деп кызыктыру.	
34	«Табиғат өмір үшін жаратылған»	Блаларға табиғат, коршаған орта, құстар туралы алған, білген білімдерін жетілдіру, бекіту. Ертегі койылымы бойынша тілдік корын дамыту, есте сактау кабілетін, кызыгушылығын арттыру, киялдарын, эстетикалык талғамдарын калыптастыру. Табиғатты коргап. оны бағалай білуге, өз ойларын дұрыс тұжырымдап, дәлелмен жеткізе білуге, камкорлыкка, мейірімділікке, тәрбиелеу. Достык қарым катынаска баулу.	1
35	«Не кайда? Қашан?»	Балалардын жыл бойы алған экологиялык білімдерін тиянақтау. Білім деңгейін аныктау.	1
36	«Жайларды жаз келді»	Балаларды жаз маусымының ерекшеліктерін бакылауға және олардың өзара байланыстарын орната білуге үйрету/ күн шаркырайып тұр, сондыктан ауа ысып ктті, жаңбырдан сон шөп тез өседі.Өарапайым өорытындылар жасауға үйрету/ алма алмұрт жеміс, сәбіз өияр көкөніс, жан жануарлар тіршілігіне жылу, жарық ылғалдың кажеттілігін түсінуге жетелеу. Табиғат сұлулығын көре білуге, оны аялауға тәрбиелеу.	1
	Барлығы		**36 сағат**

Пайдаланған әдебиеттер

1. Негізгі әдебиеттер

1.1 «Айналамен танысу» Алматы кітап 2011жыл
1.2 «Айналаны коршаған орта. Экология» А. Р. Алиякбарова
1.3 Б. Муканов «Қазакстанда мекендейтін жануарлар»
1.4 «Әдістемелік нұсқау»М.И. Нүсіпбекова. С.А. Сейілгазинова. 2009ж.
1.5 «Айнала коршаған орта Экология» «Алматы кітап» 2002 ж
1.6. «Экологиялық сабактар» Т.М.Бондаренко Воронеж 2006.г
1.7. «Білін кітап» Баймұратова Б. «Алматы кітап» 1998ж
1.8. «Бобектерге байгазы кітапханасы» Алматы 2000 ж
1.9 Қазак балабакшаларына арналған «Балбөбек» бағдарламасы
1.10 «Айналаны қоршаған орта, экология» Манкеш А.Е. 2005ж
1.11. «Я и природа» Рыжова Н.А

2. Қосымша әдебиеттер

2.1 «Бала мен балабакша» журналы. № 4.2007 ж.
2.2 «Шаңырақ» кітабы.
2.3 «Экологиялық тәрбие балалармен 3-5 жас.» Т.М.Бондаренко
2.4 «Балабакшадағы дидактикалык ойындар.» Сорокина А.Е. 1990 г
2.5 «Игровые экологические занятия с детьми.» Молдова Л.
2.6 «Невидимые ниточки природы .» Рыжова Н.А. М.1995г
2.7 «Какие месяцы в году?» ШрыгинаТ.А. М.2000г
2.8 «Бастауыш мектеп» №1. 2000 ж.

3. Анықтамалар

3.1 rc-dd.kz
3.2 balabaksha.kz
3.3 infourok.ru
3.4 poo.edu.kz
3.5 iac.kz

Вариативтік компоненттің технологиялық картасы.

Вариативтік компонент: «Табиғаттың үні»

Тақырыбы: «Табиғат-Біздің досымыз!»

Мақсаты: Табиғаттың әсемдігін сезініп бақылай білуге баулу,оны қорғауға тәрбиелеу

Іс әрекет кезеңдері	Педагогтың іс - әрекеті	Балалардың іс әрекеті
Мотивациялық – қозғаушылық	Шаттық шеңбери	Балалар бір біріне жылы лебіздерін айтады
Ұйымдастырушылық – ізденістік	Балалар,мен сендерге бүгін таза ауада,табиғат аясында серуендеуге шақырамын.Серуенімізді шаттық шеңберімен бастайық.Айналаға қарап,табиғаттың сұлулығын сезінейік.Кәне барлығымыз таза шипалы ауамен терең тыныс алып,көк аспанға,[illegible] қарап,табиғатқа қандай жақсылық жасай алатындығымыз туралы ойланып көрейікші. «Табиғатта мен кім болғым келеді?» Ал енді біз табиғатқа қандай көз [illegible] аламыз? [illegible] сұлулық көрік беріп тұратындай етіп гүл көшеттерін отырғызып,әдемі гүл зерін жасайық (тәрбиеші құрал жабдықтарды таратып береді) [illegible] балалар оқу іс әрекетте айтқан [illegible] айтайықшы. Дайындалып [illegible] табиғатқа гүлдерге жауаптымыз балалар,біз табиғатсыз тіршілік ете алмайды екенбіз.Табиғат күн сияқты мейірімді,ауа сияқты таза,су сияқты мөлдір сезімдеріміз гүл сияқты әдемі болуға үйретеді.Табиғат біздің анамыз [illegible] мейірімді,қамқоршымыз [illegible] қарап,барлық адамдарға бірдей [illegible] жақсылық істейді.Ал біз сол табиғатқа жауаптымыз. Сергіту сәті Дидактикалық ойын: «Қай ағаштың [illegible]»	Табиғат туралы [illegible] Гүлзарды отырғызады Дайындалады [illegible] Сергіту сәтін жасайды Ойын ойнайды
Рефлексивтік – түзетушілік	Бүгін біз қоршаған табиғатқа қамқорлық көрсетуді [illegible].Табиғатқа,гүлдерге қамқорлық жасауды үйрендік. [illegible] гүлдермен табиғатқа ризашылығымызды сезініп жеткізейік «жүректен жүрекке» өздері орындаған іс әрекеттерді әңгімелеп [illegible]	Бір біріне жылы лебіздерін айтады.

Күтілетін нәтиже:

Біледі: Күз мезгілінің ерекшеліктері, күз мезгіліндегі табиғаттың [illegible]

Үйренеді:Балалардың сурет бойынша әңгіме құрастыру мен әңгіме барысында бір-біріне [illegible] білуді меңгереді.

Игереді: Ұйымдастырылған оқу іс-әрекет барысында жұмыс,дидактикалық ойындарды [illegible] шарт бойынша орындай алады.

Тақырыбы:
Мақсаты: Ауа райын болжап үйренейік
1. Туған өлкенің табиғатын бақылай білу туралы халық болжамдарын [illegible]
2. Тыңдағанын, білгендерін тиянақтау, оларды естерінде сақтату
3. Табиғатты қорғауға баулу
Сөздік жұмыс: [illegible], т.б.
Билингвалдық компонент: халық – народ, туған өлке – родной край

Іс-әрекет бөлімдері	Педагогтің іс-әрекеті	[illegible]
Мотивациялық-қозғаушылық	Шаттық шеңберін ұйымдастыру: Қуан шаттан шапшаң. Кәдімгі [illegible]: Қайырлы таң! Қайырлы күн! Сәлеметсіздер ме, балалар?	[illegible]
Іздестіру-ұйымдастырушылық	1. Балалармен бірге балабақша ауласына мақсатты серуен ұйымдастыру. 2. Табиғатпен байланысты халық болжамдарын [illegible] қайталату, [illegible] жаттату. 3. Жылдың әрбір кезеңіне сәйкес, табиғат құбылыстарын [illegible] бақылау арқылы өмірге келген халықтық болжамдардың [illegible] түсінік беру: * Қыс қарлы болса, жаз жаңбырлы болады. * Қыс жылы болса, жаз ыстық болады. * Тұман түссе, күн жылынады. * [illegible] болса, күн суытады. * Жаз жаңбырлы, күн салқын болса, қыс ұзақ болады. * Қайыңнан аққан шырын көп болса, жаз жаңбырлы болады. * Түйін [illegible] тік отырса, жел болады. 4. Сергіту сәті: Көтерілді шаңырақ, Уықтары шаншылып. Керегелер керілді, Оюлы бау ирілді. Қараңыз жүрек айнадан, Киіз үй боп қарандар. 5. Өзіндік-[illegible] жұмыс: 1. [illegible] 2. Сурет бойынша балалардың әрекеттерін [illegible] 3. Тыйым сөздерді оқып, мағынасын түсіндіру. 4. Суреттің [illegible]	[illegible]
Рефлексивтік-түзетушілік	Сұрақ – жауап әдісі [illegible] [illegible]	[illegible]

Күтілетін нәтиже: халық болжамдарын қайталау арқылы [illegible]
[illegible]
Білуі тиіс: [illegible] халық болжамдарын [illegible]
Түрлері: [illegible]
Қолдана білуі: халық болжамдарын [illegible]
[illegible]

Вариативтік компоненттің технологиялық картасы.

Вариативтік компонент: «Табиғатым үні»

Тақырыбы: «Күз маусымы»

Мақсаты: Күз мезгілінің соңғы айы [illegible] сұрақ-жауап [illegible].

Іс-әрекет кезеңдері	Педагогтың іс - әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Мотивациялық – қозғаушылық	Балалар шаттық шеңберін құрып, бір – бірімен қол ұстасып: «Сәлем», - дейміз, - алтын Күн, «Сәлем», - дейміз, - Жер-ана. «Сәлем», - дейміз бәрімізге, - деп, бір – біріне тілектерін айтады.	Балалар шеңбер бойына тұрады
Ұйымдастырушылық-ізденістік	Балалар [illegible] күз мезгілі туралы өлең [illegible] жүргізу. -Балалар, өлеңде қандай сөздерді кездестірдіңдер? -Балалар, қазір жылдың қай мезгілі? -Күз мезгілінде табиғат қандай өзгерістерге ұшырайды? -Күзде жаз мезгіліндей күн ыстық болмайды, күн суытады, жаңбыр жауады, жапырақтар сарғайып жерге түсіп, құстар жылы жаққа ұша бастайды. Адамдар жылы киінеді. Суретпен жұмыс -Балалар күзде жапырақтардың түсі қандай болады? -Күзде [illegible] жапырақтар түрлері, қандай күйде болады? -Құстар қай жаққа ұшып барады? Сергіту сәті Ойын: «Көкөніс пен жемістер» Үлестірмелі материалмен жұмыс	Жыл мезгілдері туралы айтады. -Жапырақтар сарғаяды -Құстар ұшады -Адамдар жерге түскен жапырақтарды [illegible] Өлең жолдарын қайталап, мазмұнына қарай қимыл [illegible] Сергіту сәті
Рефлексивтік – түзетушілік	Балалар [illegible] білгенін айтады	Балалар [illegible] педагогтың [illegible]

Күтілетін нәтиже:
Нені біледі: күз мезгілінің ерекшелігін – күннің суытып, жапырақтардың сарғайып түсетінін.
Қандай түсініктерді игереді: балалар күн суытқанда жылы киіну қажет екендігін [illegible]
[illegible] және
күзгі табиғат құбылыстары туралы біледі.

Тақырыбы: Кел, алтын күз! [illegible]

Мақсаты: 1. Табиғаттың күз мезгіліндегі өзгерістері жайлы [illegible] жетілдіру. «Ерте» және «кеш» түсетін күз туралы түсінік беру. [illegible] жануарлардың [illegible] мен [illegible] бір-бірінен [illegible]

2. Күз [illegible] ағаштар [illegible] жоюы [illegible] түсіндіру [illegible]

3. [illegible] ағаштың себебін [illegible] қалыптастыру. Күзгі табиғаттың [illegible] көрген білген [illegible]

Сөздік жұмыс: [illegible] қыз құсы.

Қостілдік компонент: алтын күз – золотая осень.

Іс-әрекет кезеңдері	Педагогтің іс-әрекеті	[illegible]
Мотивациялық Сезімді ояту	Шаттық шеңберінде [illegible] тұрғызып, өлең жолдарын [illegible] айтқызады. Армысың, аруақты Аспан ата! Армысың, мейірімді Жер ана! Армысың, нұрлы [illegible] күн! Күлімдеп [illegible] күн бүгін.	[illegible]
Ізденістер, Ұйымдастыру	1. Тәрбиешінің әңгімесі. [illegible] күзгі табиғат [illegible]. Құстардың [illegible] айтқан. [illegible] көпшілігі жылы жаққа [illegible] Ағаштың мен [illegible] жапырақтары [illegible], [illegible] күрай бастады. Сұрақтар: 1. Біз жылдың қай мезгілінде өмір сүріп отырмыз? 2. Күз [illegible] қай айлардан тұрады? 3. Күздің келуімен [illegible] қандай өзгерістер болады? – Күздің бірінші айы [illegible] Алтын күз деп атаймыз. [illegible] бау-бақшада [illegible] жеміс-жидектерімізді [illegible] [illegible] күз [illegible] райы [illegible] жаңбыр [illegible]. [illegible] айы – [illegible] қыста [illegible] [illegible] байланысты [illegible] жанды [illegible] [illegible] – [illegible] мен жануарларға [illegible] болып жүр – [illegible] 2. [illegible] Көтеріңіз шапанды. [illegible] [illegible] бол [illegible] болып [illegible] 3. [illegible]: 1. [illegible] Алтын күз өлеңін жаттатады. 2. Күзгі жапырақтарды [illegible] 3. Табиғи материалдардың [illegible] туралы айтып, [illegible] заттар жасауға [illegible] түсіндіру. [illegible] береді. 4. Табиғаттың [illegible] сақтауға [illegible]	[illegible]
Көрсетінді-лік, Оцінай [illegible]	Сұрақ-жауап [illegible] сабақта алған білімдерін [illegible] 1. Күз [illegible] 2. Күз мезгілі [illegible]? 3. Күзде [illegible]? 4. Алтын күзде [illegible] айырмашылығы неде?	[illegible]

Күтілетін нәтиже: [illegible] біледі.

[illegible]

Түсінік: құстар мен жануарлардың [illegible] болып жүруі [illegible]

Жасайды білуі: күз мезгілі [illegible] сурет [illegible] біле [illegible]

Тақырыбы: Алуан-алуан түсімен бар
Мақсаты: 1. Табиғаттағы өзгерістер туралы балалардың түсініктерін қалыптастыру.
2. Күн мен түннің ұзаруы, ауаның температурасының өзгеруі, жапырақтардың түсінің өзгеруі, жемістердің пісіп-жетілуі және т.б білім негіздерін меңгерту [illegible] табиғаттың байлықтарын атау.
3. [illegible] табиғатқа қамқорлықпен қарауға тәрбиелеу.
Сөздік жұмыс: бұтақтар, жемістер, тұқымдар, табиғат құбылыстары.
Көптілділік компоненті: күз сыйы – дар осени

Іс-әрекет кезеңдері	Педагогтің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Мотивациялау. Сәлемдесу	Қуаныш шеңберін ұйымдастыру: - Армысың, алтын Күн! Армысың, қайырымды Аспаным! Армысың, мейірімді Жер-ана! [illegible]	[illegible]
Іздендіру, Ұйымдастыру	1. Саябаққа, алаңқайға табиғи материалдар жинау мақсатымен серуен ұйымдастыру. 2. Б.Жақыптың «Күздің» өлеңінің мазмұнын ашу. *жемістер, *көкөністер *жапырақтарды байқау, оларды жинау туралы әңгімелеу. 3. Балаларға «Табиғат сыйы» деген ұғымның мағынасын түсіндіру, табиғаттың шексіз байлығы болып саналатын күз мезгілінің ерекшеліктерін, [illegible] түсті жапырақтар, табиғи материалдар туралы түсінік беру. [illegible] табиғи материалдарды жинап, күзгі жапырақтардың түстерінің [illegible] 4. Сергіту сәті: Орнымыздан тұрайық, Құстай қанат қағайық. Бір отырып, бір тұрып, Сап-сабасын алайық. 5. Дәптермен жұмыс. 1. Күзгі бақтағы сурет. 2. Күзгі бақшадағы сурет туралы түсінік. 3. Жерге алынған [illegible] бөлігін анықтау. 4. Жеміс пен жидек сияқты [illegible] жұмысын жүргізіп, оларға не жататынын айту, айырмашылықтарын түсіндіру. Жеміс- жеміс беретін ағаштар мен сабақты өсімдіктер басында шығатын шырынды жеміс. Жидек – тамақтың, бұталардың, құлпынай өсімдіктері жемісінің жалпы атауы.	[illegible]
Қорытынды-лау. Өзін-өзі бағалау	Тақырыпты бекіту үшін: «Сен жасыр, біз табамыз» деген дидактикалық ойын ұйымдастырамыз. Шарты: балалар шеңбер жасап отырады. Педагогтің [illegible] жеміс, көкөністерді [illegible] табиғатты [illegible] Бала өзі жасырған жеміс не көкөністің [illegible] сипаттайды. Балалар жасырған жеміс не көкөністің атын айтулары тиіс.	[illegible]

Күтілетін нәтиже: табиғаттағы күзгі өзгерістерді байқау, [illegible] білу.
Білуі тиіс: күз мезгілінің ерекшелігін түсініп, бағалай білу.
[illegible] өзгерістерді [illegible]
Көрнекі [illegible] материалдар [illegible]

Вариативтік компоненттің технологиялық картасы.

Вариативтік компонент: «Табиғатым үй»

Тақырыбы: «Өлі табиғат деген не?»

Мақсаты: Табиғат бұрышындағы балық тіршілігі,оның тіршілігін түсіндіру, [illegible]

Іс-әрекет кезеңдері	Педагогтың іс - әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Мотивациялық - қозғаушылық	Шаттық шеңбері. Достарды біз [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Жұмбақты шешіп көрейік. Сусыз өмір сүре алмайды, Аяғы жоқ,жүре алмайды.	Жұмбақты шешеді «[illegible]»
Ұйымдастырушылық - ізденістік	-Бәрекелді,балалар,балықтар туралы білгілерің келе ме?Мен сендерге балықтар туралы әңгімелеп берейін Слайд. -Балалар,мынау не? -Мынау басы үшбұрышты,геометриялық пішінге ұқсайды,денесі сопақша,құйрығы мен қанаты үшбұрышқа,көзі дөңгелекке ұқсайды.Балықтар суда өмір сүреді.Үйде асырайтын балықтар да болады.Көлде,теңізде өмір сүретін балықтар,үлкен болады. Ал үйде өмір сүретін балықтар, кішкентай болады.Олардың үйін аквариум деп атайды.Енді осындай түрлі балықтарды көргілерің келе ме?[illegible] балықтардың ырғағымен жүріп көрейік.Сергіту сәті. «Балық» жаттығуы.Аквариумдер балықтардың табиғи жағдайына сәйкес жабдықталады.Онда өсімдіктер де өсіріледі.Әдетте арнаулы құралмен аквариумге ауа да жіберіледі.Суы [illegible] тұрады.Балықтың денесін қабыршақ жапқан,бірақ қабыршақсыз денесі сүйекті қалқан жапқан түрлері де бар. Ойын: «Не артық?» - Енді балалар,балықтар жайлы тақпақтар білесің бе?	-Тыңдайды -Қарағысы келеді. Балықтардың ырғағымен жүреді. Сергіту жаттығуын орындайды.
Рефлексивтік - түзетушілік		

Күтілетін нәтиже:

Нені біледі:Балалар балықтар туралы,олардың тіршілік ету жағдайын.

Қандай түсініктерді игерді: Аквариумда тіршілік ететін [illegible]

жасау керектігін

Меңгерген дағдылары мен іскерліктері: Тапсырманы жауапкершілікпен орындап [illegible] қызмет жасай алуы.

Вариативтік компонент: "Табиғат үні"
Тақырыбы: Табиғаттың үндестігі.
Мақсаты: Табиғат құбылыстарының маңыздылығын білуге үйрету.
Табиғат-Ана, оның байлықтары туралы түсіндіре отырып, табиғатты аялауға, қорғауға тәрбиелеу.

[illegible]кет кезеңдері	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті	[illegible]
[illegible]лықтық оянуы	1.Көңілді шеңбер.	Шеңберде тұрып, өлең жолдарын қимылмен көрсету.	Табиғат [illegible] Табиғатты [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]	1. Ой қозғау: -Жыл мезгілдеріне саяхат. -[illegible] суреттермен жұмыс. -Бір жылда неше мезгіл бар? -Әр мезгілдегі табиғаттың көрінісі қандай? -Кімге қай мезгіл ұнайды? Неліктен ұнайды? -Қазір қай мезгіл. -Табиғат туралы түсінік беру.(жер,су,[illegible], жануарлар т.б.) -[illegible] [illegible] Сергіту сәті: «Құбылыстар» 2. Тренинг ойын «Табиғатпен сырласу». Авторы [illegible] -[illegible] табиғатқа саяхатқа бару. -[illegible] [illegible] жапырақтар, жануарлар [illegible] [illegible] табиғат. 1. Бұлақ[illegible] келдесу. -[illegible] [illegible] 2. Алма ағашына келдесу. -[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 3.Раушан гүліне келдесу. [illegible] [illegible] 4. Ой [illegible]	Сабақты зейін қоя тыңдау. Суретке өз ойымен жауап бере білу. Берілген сұрақтарға толық жауап беру. Ойынға қатысушылық танытуу. Берілген қимылдарды дұрыс жасай білу. Ойнның [illegible] түсіне білу. Берілген суреттерден өз [illegible]	Сергіту сәті: Күн шықты, [illegible] тұрды. Күн [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Түрлі-түс [illegible] [illegible] [illegible] Тыныс алдыру: -[illegible] -Құ[illegible] [illegible] -[illegible] -[illegible] Табиғат [illegible]

	Сұрақ – жауап. «Айналамыздағы құрғақ жерлердегі тірі жануарлар не үшін керек? -Табиғат байлықтарына нелер жатады? -Оны қорғау деген не? -Табиғатты күте білу деген не? **5. Табиғат туралы шағын сөздер.** -Не туралы айтылған? —Сөз мағынасын түсіндір. **6. Тақпақ жаттау.** **«Табиғат ана»** **Дид ойын: «Шатастырмақ»** 1. Көктемде құс жауады. 2. Қазір күз мезгілі? 3. Көктемде қар еріді? 4. Көктемнің бірінші айы -наурыз 5. Қыста жапырақтар сарғайды? 6. Жыл мезгілдері: қыс,көктем,жаз,күз. 7. Жаз ең суық жыл мезгілі? 8. Күзде бүлдіргендер өседі? 9. Қыста құстар жылы жаққа ұшып кетеді? 10. Жаңбыр бізге не береді? Бөлмелердің тазалығы	жауап бере білу. Тыңдаған сөздердің мағынасын түсіну, оны өзіндік ойымен шығара алады. Тақпақты мәнерлеп айта білу. Ойынға қызығушылықпен қатысу. Сұрақтарды дұрыс түсіне білу. Жауапты дұрыс айта білу. Достарын бағалай білу.	Табиғат [illegible] Табиғатқа [illegible] Құстардың [illegible] Шатастырмақ [illegible] Жаңа [illegible] Бірлесіп [illegible] Нұсқау [illegible] [illegible] Қыстағы [illegible] Сұрақтарға [illegible] Шатастырмақ [illegible] Зиянкестер [illegible]
Рефлексиялық түзету			

Күтілетін нәтиже:

Білу: Табиғат құбылыстарының маңыздылығын білу керек.

Игеру: Жер, су, ауа, Табиғаттың, оның байлықтары туралы түсініктерді игереді.

Меңгеру: Табиғатты таза, табиғатты қорғау туралы тапсырма мен адамның қажеттілігін түсінетіндей болады.

Вариативтік компоненттің технологиялық картасы

Вариативтік компонент: «Табиғатпен үйле[illegible]»

Тақырыбы: «[illegible]»

Мақсаты: Балалардың іс мен [illegible] құстарға қамқорлық жасауға деген [illegible] қамқорлық [illegible] Құстардың қыста [illegible] Құс[illegible] қорғай білу керектігін үйрету.

Іс-әрекет кезеңдері	Педагогтің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Мотивациялық қозғаушылық	[illegible] Алтын сәуле таратып, Жер[illegible] күнім, Жер[illegible] Қонақтарға [illegible] Қонақтарға [illegible]	Балалар [illegible] [illegible]
Ұйымдастырушылық - ізденістік	Балалар бүгін біздің топқа құыршық Айгүл келіпті. Ол өзімен бірге құстардың суреттерін алып келді. Балалар суретті қарасақ отырып [illegible] құстар [illegible] қорған. [illegible] суреттердің [illegible] осы құстардың [illegible]. Мен сендерге [illegible] құстар [illegible] айтып берейін. [illegible] Балаларға [illegible] қыстап қалатын құстар [illegible] білу керектігін [illegible] Құстарға [illegible] жол [illegible] білу. (Суреттермен жұмыс)	Балалар сурет бойынша әңгімелеп айтып береді. Мәтін құрай алады. Балалар [illegible] Балалар [illegible] Құстарға қамқорлық керектігін [illegible] Суретке [illegible] береді.
Рефлексиялық - түзетушілік	[illegible] Ол өзімен бірге не суреттерін алып келді? Біз қандай [illegible]?	Сұраққа жауап береді.

Күтілетін нәтиже:

Білу керек: Қыста қыстап қалатын құстарды білу. Аттарын атау.

Істе алу керек: [illegible] білу керек.

Меңгеру керек: [illegible]

Құстарға қамқорлық жасау [illegible] беруге дағдыланады.

Вариативтік компоненттің технологиялық картасы.

Вариативтік компонент: «Табиғатым үні»

Тақырыбы: « Бау бақшадағы еңбек»

Мақсаты: Топта табиғат бұрышында ыдысқа қара топырақты салып тұқымдардан [illegible] тазалап ыдысқа салып қара топыраққа отырғызуды үйрету

Іс әрекет кезеңдері	Педагогтың іс - әрекеті	Балалардың іс әрекеті
Мотивациялық – қозғаушылық	Шаттық шеңбері: Нұрланып күн тұрса, Құлпырып жайнайды, Жер беті құлпырып, Бұлбұлдар сайрайды. - Қазір жылдың қай мезгілі? - Күн райы қандай? - Көктемнің қандай ерекшеліктері бар?	Балалар [illegible] білдіреді. Көктем Жылы Күн жылынады, [illegible] [illegible]
Ұйымдастырушылық – ізденістік	Қызықты сәт: Балалар бұл қорапшаның ішінде бір зат бар. Сендер осы қорапшаның ішіндегі затын тапсаңдар, біздің бүгінгі оқу іс–әрекетіміз соған байланысты болады. Ол не екен, кім таба алады? Оны аспаздар көп пайдаланады. Ол жерде [illegible] жатады. Оны шикідей де жеуге болады және тамаққа қосады. Оны тамақтың барлық түріне пайдаланады. Ол бірнеше қабат киім киген. Ол туралы жұмбақ та бар. Ұрмай – соқпай жылатады, [illegible] Ол не? Енді біз бүгін пияз туралы әңгімелесеміз. Жұмбақта не үшін ұрмай – соқпай жылатады дейміз? Кәне пияз туралы кім айтып береді? [illegible] пияздың бірнеше түрі бейнеленген слайд көрсетіп [illegible] сұрақтар [illegible] толықтырады. - Пияздың түсі қандай болады екен? Суретке қарайықшы. [illegible] қандай болады? - Пияздың бірнеше түрі бар [illegible] әлде [illegible] Ол бақшада өсе ме, әлде бақта ма?- Пияз [illegible] бар ма? Пияз қалай	ол пияз. [illegible] [illegible] Жемісте [illegible] Бақшада өседі. Ол [illegible] [illegible] [illegible] Топырақ, су, жарық, жылу керек. [illegible] Балалар [illegible]

	өседі? - Пиязды өсіру үшін не керек? -Жай бір пияз отырғызамыз. Сонсоң біріңіз [illegible] пиязды алып, қараңыз, пияздың жоғары жағында қылтиған өскін болады, сол өскінді жоғары қаратамыз. Ал топыраққа отырғызатын жағын қалай білесіз? [illegible] - Міне, балалар, пиязды отырғыздық, енді пияз өсу үшін не істейміз? - Жарайсыңдар, балалар, енді біздің тағы бір топтағы салынған жәшік пен пияздың [illegible]. Мен сендерге [illegible] пияздың түрі бар екендігін айтқан болатынмын. Қазір сол тұқымды топыраққа себеміз. Қалай ойлайсыңдар, пияз тұқымы арқылы тез өсе ме әлде отырғызылған пияз тез өсе ме? Сергіту сәті: Балаларға микроскоп арқылы пияздың [illegible] көрсету. -Жақсы [illegible] ең алдымен су керек. Су қандай? -Дұрыс енді бір тәжірибе жасап қарайық. Сұйық заттардың де бір-бірімен араласпайтындары болады екен. Шыны ыдысқа [illegible] бал салу, сосын су құю, сосын сұйық май құю.	Балалар [illegible] тыңдайды. Түссіз, сұйық. Балалар [illegible] тыңдайды, тәжірибеге қатысады.
Рефлексивтік – түзетушілік	Тәрбиеші балалардан оқу іс–әрекетінен алған әсерлерін, көңіл күйлерін , немен айналысқандарын, не үйренгендерін сұрайды	Балалар әсерлерімен бөліседі.

Күтілетін нәтиже

Нені біледі: [illegible] өсімдіктердегі сияқты тамыры, жапырағы болатынын [illegible] тұқым және [illegible] арқылы көбейтілетінін, баяулап өсетінін, [illegible] өсу үшін су, топырақ, [illegible] қажеттігін.

Қандай түсініктерді игерді: [illegible] су, топырақ, жарық және күтім керектігін, баяулап өсетінін.

Меңгерген дағдылары мен іскерліктері: [illegible] күтіп-баптауды, пиязды отырғызу барысында құралдарды ұқыпты пайдалануды.

Вариативтік компоненттің технологиялық картасы
Білім беру саласы: Вариативтік компонент .
Бөлімі: «Табиғат үні»
Тақырыбы: «Қырға шыққан терлеп....»
Мақсаты: Еңбек тәрбиесі Серуенге шығарда және кірерде өз өздеріне қызмет етуге киімдерін және аяқ киімдерін тазалауға дағдыландыру.
Әдіс –тәсілдер: Сұрақ – жауап, түсіндіру.
Көрнекі құралдар: Суреттер, еңбек құралдар

Іс-әрекет бөлімдері	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Мотивациялық - қозғаушылық	Шаттық шеңберге тұрып, бір-біріне жақсы көңіл-күй тілейді. Кел, балалар, күлейік! Күлкімемен түлейік! Қабақ түйген не керек? Көңілді болып жүрейік.	Балалар шеңбер бойына тұрып, өзен жолдарын орындайды.
Ұйымдастыру - ізденістіру	-Қазір жылдың қай мезгілі? -Қандай ерекшеліктерін білесіңдер? Тосын сәт: Дымбілмес қонаққа келеді. Балалардан көмек сұрайды. Сұрақ-жауап: - Еңбек деген не? - Еңбек адамға не үшін қажет? **Өзіне — өзі қызмет ету туралы түсінік беру:** Өзіне — өзі қызмет етуге:«Киімді күтіп киюв», «Түйме қадауды үйрену»,жатады.Өзіне — өзі қызмет ету. Өзіне -өзі қызмет ету – біздің күнделікті атқаратын ісіміз. Өз киімді,төсек – орынды жинаудан басталады. Киімдерін ұқыпты жинауға тазалауға дағдыландыру. Сергіту сәті Суретпен жұмыс (Серуенге шығарда және кірерде өз өздеріне қызмет еткен суреттер) Д/О: «Сыңарын тап» Мақсаты: Балалардың ойлауын зейінін дамыту.	Сұрақтарға жауап береді Дымбілместің жағдайне құлып, көмектесуге дайын екенін айтады. Балалар мұқият тыңдайды Сергіту сәтін жасайды Суретке қарап әңгімесін береді Берілген суреттердің сыңарын табады
Рефлексивті - түзетушілік	Қорытындылау: - Қонаққа кім келді? - Өз өзіне қызмет ету дегеніміз не? - Қандай ойын ойнадық? Үздік оқиған балаларды мадақтау	Сұрақтарға жауап береді

Күтілетін нәтиже:
Біледі: Еңбек етуді біледі
Игереді:Өз-өздеріне қызмет жасауды игереді
Меңгереді: Киіну реттілігін

Вариативтік компоненттің технологиялық картасы

Білім беру саласы: Вариативтік компонент .

Бөлімі: «Табиғат үні»

Тақырыбы:Аңдардың өмірі

Мақсаты: Күздің соңында және қыстың басында аңдардың өмірі туралы түсінігін кеңейту және пысықтау

Көрнекіліктер: Аңдардың суреттері.

Іс- әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Мотивациялық-қозғаушылық	Сәлеметсің бе, алтын күн Сәлеметсің бе, көкаспан Сәлеметсің бе, жер ана Сәлеметсіз бе, достарым	Балалар шаттық шеңберін орындайды
Ұйымдастыру-іздестіру	Балалар, бүгін біз аңдардың қысқы тіршілігі туралы айтамыз. Үй жануарлары мен жабайы аңдар қысқа қалай дайындалады? Үй жануарларына қандай жануарлар жатады? Жабайы жануарларға қандай жануарлар жатады? Үй жануарларына қысқы азығын адамдар жинайды. Олар қандай азықпен азықтанады? Жабайы жануарлар қысқы азың өздері жинайды. Қасқыр, түлкі, қоян қыста азық жинамайды. Олар орманнан қандай жануар немесе шөп кездестіреді сонымен қоректенеді. Ал аю қысты күні қалай тіршілік етеді? Ол қалай қоректенеді? Сергіту сәті: «Аю» әнін орындайды Д.О. «Кім қайда мекендейді?» Балалар өздері білетін жануарларды атайды. . Үй жануарлары үйде өмір сүреді, адамдар оларға шөп береді. Аю қыста ұйықтайды. Жазда денесіне май жинап, қыста сол жинаған майын алақаннан жалап қоректенеді. Балалар сергіту сәтін орындайды. Балалар екі топқа бөлініп, жануарлардың мекен ету ортасын табады	Балалар сергіту сәтін орындайды Балалар екі топқа бөлініп, жануарлардың мекен ету ортасын табады
Рефлексивті-түзетушілік	**Қорытынды:** Балалар біз бүгін не туралы айттық? Үй жануары қалай қысқа дайындалады? Жабайы жануарлар қалай дайындалады? Балаларды мақтап мадақтау.	

Күтілетін нәтиже:
Біледі: Жауарлардың коректенуі туралы
Игерді: Үй жануарларына адамдар қыстық корегін жинайды.
Меңгереді: Жабайы жануарлар өз корегін орманнан тауып жейді.

Вариативтік компоненттің технологиялық картасы
Білім беру саласы: Вариативтік компонент .
Бөлімі: «Табиғат үні»
Тақырыбы: «Қар қалай жауады»
Мақсаты: Бақылау жүргізу. «Қардың жаууы» Қар қалай жауып тұр? Баяу немесе тез бе? Қар қайда түседі? Қардың карлы бұлттардан жауатынын түсіндіріп ,әркез серуенде қар басқан бұлттар мен ағаштардың сұлулығына назарларын аудару керек, қар туралы тақпақ немесе қысқа әңгімені айтуға болады.
Әдіс –тәсілдер: Сұрақ – жауап, түсіндіру.
Көрнекі құралдар: Қыс мезгілінің суреттері. Жапалақтап қар жауған суреттер

Іс-әрекет бөлімдері	**Тәрбиешінің іс-әрекеті**	**Балалардың іс-әрекеті**
Мотивациялық - қозғаушылық	Шаттық шеңберге тұрып, бір-біріне жақсы көңіл-күй тілейді. Нұрланып күн тұрса, Күллі әлем жайнайды. Жер беті құлпырса, Бұлбұлдар сайрайды.	Балалар шеңбер бойына тұрып, өлең жолдарын орындайды.
Ұйымдастыру - іздестіру	Балалардан жыл мезгілі туралы сұрау.– Қазір қай мезгіл? Қыс мезгілі туралы әңгіме. Суреттерге назар аудару. Сурет бойынша қыс мезгілі туралы балаларды әңгімеге тарту. **Тосын сәт**: Қар ханшайымы. Балаларды балабақша ауласына серуенге шақырады - Балабақша ауласына саяхатқа шығу. Ағаштарды көрсетіп, қандай өзгерістер байқалатын сұрау. **Сұрақ-жауап:** Біз далада қармен жүріп келе жатқанда қандай дыбыс естіледі? Бүгін ауа-райы қандай болып тұр? Қар неліктен сықырлайды? Бақылау. Енді қарды бақылату. Қарды ұстап, көру. Яғни, қар жабысқақ. Балалардан қолғаптарымен ұстап көрулерін ұсынады. Қолғапсыз ұстап та көрулерін сұрау. Қарды жылы қолмен ұстасыңдар, еріп кетеді екен. Демек, қардың еритінін байқалық. Қардың бетіне қараңдаршы, нені көріп тұрсыңдар? (іздерді көрсету.) Яғни, қар үстімен	Сұрақтарға жауап береді Қар ханшайымының келгеніне қуанып, серуенге шығуға келіседі Балалар мұқият тыңдайды, бақылайды,сұраққа жауап береді

	жүреек, із калады. Қар бетіне суреттер салуға да болады. Қолдарындағы таяқшалармен кез келген суреттер салып көрулеруін ұсыну. Қардан әртүрлі мүсіндер жасауға да болады. Ол үшін кар жабыскак болу керек. Қар туралы тақпақ жаттатқызу **Ойын: «Қар атыспақ».** Мақсаты: Балалардың шапшаңдылығын икемділігін дамыту	Далада кар борайды, Ақ мамыкка орайды Мұз болады, катады Жып жылтыр боп жатады тақпакты жаттап алады Ойынға белсене катысады
Рефлексивті - түзетушілік	Қорытындылау. - Қонакка кім келді? - Серуенге кайда шықтык? - Қандай ойын ойнадық? ҰОӘ соңында балаларды мадактау	Сұрактарға жауап береді

Күтелетін нәтиже:
Біледі: Қар кайда түсетінін біледі
Игереді:Қардың калай жауатынын игерді
Меңгереді: қар туралы такпакты меңгерді

Ұйымдастырылған оқу қызметінің технологиялық картасы

Вариативтік компонент- "Табиғат үні"

Тақырыбы: «Аппақ қыс келді»

Білімділік мақсаты: Балалардың қыс туралы түсінігін қыстың табиғи құбылыстарын, жыл мезгілінің ерекшелігін айтып, [illegible], қысқы табиғат, қыс көрінісі, қызығы жайлы түсінік беру. Жұмбақтар шешу арқылы, тапсырмаларды орындау, қысқы табиғат көріністері ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету.

Дамытушылық мақсаты: ой-өрістерін, ойлау қисынды ойлау, елестету қабілеттерін дамыту. Сөздік қорын молайту.

Тәрбиелік мақсаты: балалардың табиғатқа деген сүйіспеншілігін арттыру және [illegible] тәрбиелеу.

Көптілділік компонент: табиғат- природа, жыл мезгілдері- времена года, табиғаттың үні- звук природы, зима- қыс, көктем - весна, жаз- лето, күз-осень, табиғатты сүйемін-люблю природу.

Қызмет кезеңдері	Тәрбиешінің Қызметтері
	Шаттық шеңбері: Армысың әру күн! Армысың көк аспан! Ашық аспан астында Біз бақытты баламыз Қонақтарды көргенде Қуана шаттана аламыз
Мотивациялық қозғаушылық	Ғажайып сәт: Балалар бізге бүгін қонақта [illegible] көңілдері екен. Суретпен әңгіме: Сұрақ- жауап: Бүгінгі сабақтың тақырыбы «Табиғаттың [illegible] үні» -Балалар бір жылда неше жыл мезгілдері бар? -Қалай аталады? -Қазір жылдың қандай мезгілі? -Қыс [illegible] неше ай бар? -Қыстың қандай айы? -Қыс мезгілінде табиғатта қандай өзгерістер болады?
Ұйымдастыру іздестіру	

Қостілділік компонент: табиғат- природа, жыл мезгілдері- времена года, табиғаттың үні- звук природы, зима- қыс, көктем -весна, жаз- лето, күз-осень

Сергіту сәті:
Қатты нөсер басылды (Баяумен тарамдатады)

Күн жарқырай ашылды (Қолдарымен күн жасайды)

Көктен төмен әлемі кемпірқосақ шашылды (Жарты доға жасайды)

Қырғауыл боп ұшамыз (Екі қолымен қанат жасап ұшады)

Түлкі болып қашамыз, қашамыз (Бір орындарында тұрып жүгіреді)

Қырғауылдай тапқыр бол, тапқыр бол,

Орнымызға қонамыз (Бәрі орындарына отырады)

Ғажайып сәт.Есік қағылады. Топка көңілсіз кіріп келеді.
Менің көжегімді қасқыр алып кетті. Мына картаны қасқыр тастап кетті. Осы бойынша жүріп ондағы тапсырмаларды орындамай көжегімді бермеймін деді. Балалар маған көмектесіңдерші.

Тәрбиеші:
Балалар біз қоян мен көжегіне көмектесеміз бе?

Балалар орманға барғанша мына қалың қарға батып құлап қалмаңдар.

Балалар міне орманға да келіп жеттік. Орманның ауасы қандай таза. Ауамен терең демалайықшы. Таза ауада демалған қандай жақсы.

(Аудиожазба демалу жаттығуларын жасату)

«Табиғаттың сиқырлы үні» балалар тыңдайдының қандай сиқырлы үн?
Балалар тыңдап әсер алады.

(Әуен табиғаттың)
Қасқырдың қалдырған картасы бойынша тапсырмаларымызды орындайық.

1 Тапсырма: Жұмбақ шешу.
Қыста тоңа болады

Ұстасаң қолың тоңады

(Қар)

Аяғы жоқ, қолы жоқ

Бірақ сурет салады көп

(Аяз)

Суда қаламын

Жылыда балқимын

(Мұз)

2Тапсырма қоян, қасқыр туралы тақпақ

Ақ қоян -ау, ақ қоян

Үркек қоян сақ қоян

Қаша берсең орманға

«Қорқатын» деп ат қоям

Ұзын құлақ, сұр қоян

Естіп қалып сыбдырын

Ойлы-қырлы жерлермен

Ытқып-ытқып жүгірді

Мен көк жал қасқырмын

Малшыны састырдым

Әр бөлек ұлимын

Аулақта тұрамын

Дидактикалық ойын: «Кім жылдам, дұрыс құрастырады?» ([illegible])

(Қасқыр ұлиды)

Балалар біз қасқырдың барлық тапсырмаларын орындадық [illegible] Көжектерді қайтарып алайық.

Осы кезде қасқыр ұлиды(әуен)

Қасқыр көжекпен келеді.

Қасқыр: Мен өз үңгірімде тұрамын сендер барлық тапсырмаларды орындадыңдар көжектеріңді алыңдар. Ал мен [illegible] жолыңа түсе. Сау болыңдар.

[illegible]

[illegible]

орындалынылар, қажетті жауабына жеткізідер

Ендеше біз топқа оралайық.

Қорытындылау:
-Балалар бір жылда неше жыл мезгілдері бар?

-Қалай атаймыз?

-Қазір жылдың қандай мезгілі?

-Қыс айында неше ай бар?

-Қыстың қандай айы?

-Қыс мезгілінде табиғатта қандай өзгерістер болады?

Қонақпен тілек алғыстарын айтып қоштасады.

Жылулық шеңбері:
Балалар бір - бірімізге жылулық тілейік. Қысты дала суық болса да жүрегіміз сондай жылулыққа толы. Келген қонақтарға сау болыңыздар дейміз.

Рефлексивті түзетушілік

Күтілетін нәтиже:
Нені біледі: қыс туралы түсінігін кеңейтіп, жыл мезгілінің ерекшелігін айта алады, қысқы табиғат, қысқы көрініс жайлы түсінеді
Қандай түсініктерді игерді: Жұмбақтар шешу арқылы, тапсырмаларды орындау, қысқы табиғат көрінісіндегі ерекшеліктерін ажырата білуді игерді
Меңгерген дағдылары мен іскерліктері: Балалардың табиғатқа деген сүйіспеншілігін арттыруды және еңбекқорлыққа тәрбиелеу.

[illegible]

Тақырыбы: «Қарлы қыс жемістері [illegible]»

Білімділік мақсаты: Балалардың қыс туралы түсінігін қыстың табиғи құбылыстарын, жыл мезгілінің ерекшелігін айтып,қысқы ойындар, қысқы табиғат, қыс көрінісі, [illegible] түсінік беру. Жұмбақтар шешу арқылы, тапсырмаларды орындау, қысқы табиғат [illegible] ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету.

Дамытушылық мақсаты: ой-өрістерін, ойлау,қисынды ойлау, елестету қабілеттерін дамыту. Сөздік қорын молайту.

Тәрбиелік мақсаты: Балалардың табиғатқа деген сүйіспеншілігін арттыру және [illegible] тәрбиелеу.

Көптілділік компонент: табиғат–природа, жыл мезгілдері- времена года, табиғаттың [illegible] природы, зима- қыс, көктем –весна, жаз- лето, күз-осень, табиғатты сүйемін-люблю природу.

Қызмет кезеңдері	Тәрбиешінің Қызметтері
	Шаттық шеңбері: Армысың [illegible] күн! Армысың [illegible] әлем! [illegible] астында Біз бақытты баламыз [illegible] көргенде [illegible]
Мотивациялық қозғаушылық	[illegible] сөз: Балалар бізге бүгін қонаққа [illegible] келген екен.
	Суретпен әңгіме: Сұрақ- жауап: Бүгінгі сабақтың тақырыбы «Табиғаттың [illegible]» -Балалар бір жылда неше жыл мезгілі бар? -Қалай аталады? -Қазір жылдың қандай мезгілі? -Қыс айында неше ай бар? -Қыстың қандай айы? -[illegible] табиғатта қандай [illegible] болады?
	Көптілділік компонент: табиғат- природа, [illegible] табиғаттың [illegible] природы, зима- қыс, [illegible]
	Сергіту сәті: Қатты [illegible] басылды (жаймен [illegible]) Күн [illegible] ашылды (Қолдарымен [illegible]) Көктем [illegible] әдемі [illegible] ([illegible]) [illegible] ([illegible]) [illegible] ([illegible]) [illegible] Орнымызға [illegible] ([illegible])
Ұйымдастырушы іздестіру	[illegible] Бос [illegible]

Менің көжегімді қасқыр алып кетті. Мына орманға алып кетті. Осы бойынша жүріп ондағы [illegible] көжегімді бермеймін деді. Балалар, маған көмектесіңдерші!
Тәрбиеші:
Балалар біз қоян мен көжекке көмектесеміз бе?
Балалар орманға барғанша мына қалың қарға батып қалмау үшін [illegible]
Балалар, міне орманға да келіп жеттік. Орманның ауасы қандай таза.
Ауамен қалай дем аламыз. Таза ауаны дем алғанда [illegible]
(Мұрынмен демалу жаттығуларын жасату)
«Табиғаттың сыбырлы үні» балалар [illegible]
Балалар тыңдап әсер алады.
(Өлең табиғаттың)
[illegible] қалдырған картасы бойынша [illegible]
1Тапсырма. Жұмбақ шешу.
Қыста ғана болады
Ұстасаң қолың тоңады
(Қар)
Аяғы жоқ, қолы жоқ
Бірақ сурет салады көп
(Аяз)
Суда жүзеді
Жылыда балқиды
(Мұз)

2Тапсырма қоян, қасқыр туралы тақпақ
Ақ қоян ау, ақ қоян
Үркек қоян сақ қоян
Қасқыр көрсе орманда
«Құтқарыңдар» деп от қоям

Ұзын құлақ, сұр қоян
Бетін қолын сипайды
Ойнап [illegible]
[illegible] жүгірді

Мен жас жол қасқырмын
Мақтанам [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ойыны «[illegible]» (орман [illegible])
(Қоян [illegible] жүргізу)
(Қасқыр ұлиды)
Балалар біз қасқырдың [illegible]
Көжекті қайтарып алайық
Осы кезде қасқыр ұлиды(үні)
Көжек [illegible]
[illegible] Мен [illegible]
[illegible] көжектерді аламын. [illegible]
[illegible] Сау болыңдар.
Тәрбиеші:
Иә, балалар сендер өте [illegible]
[illegible], көжекті [illegible]
[illegible]

Қорытындылау:
-Балалар бір жылда неше жыл мезгілдері бар?
-Қазір [illegible]?
-Қыс [illegible] қандай мезгіл?
-Қыс айында неше ай бар?
-Қыстың қандай айы?
-Қыс мезгілінде табиғатта қандай өзгерістер болады?
Қонақтар [illegible] шықтарын айтып [illegible]
Жұмыстың [illegible]
Балалар бір -бөлмеге жылулық тілейік. Қыста [illegible] жүрегіміз солай жылулыққа толы. Келген қонақтарға [illegible] дейік.

Рефлексивті [illegible]

Күтілетін нәтиже:
Нені біледі: [illegible] мезгілінің ерекшеліктерін айтып [illegible] қыстағы табиғат, қысқы көрініс жайлы түсінікті.
Қандай түсініктерді игерді: Жұмыстарда [illegible] арқылы, тапсырмаларды орындау, [illegible] табиғат көріністерінің ерекшеліктерін [illegible] білуді [illegible]
Меңгерген дағдылары: [illegible] балалардың табиғатқа деген сүйіспеншілігін арттырады және [illegible] тәрбиелеуге.

Тақырыбы: Қыстайтын құстарға қамқорлық.
Мақсаты: 1. Құстар [illegible] тигізетін пайдасы [illegible] [illegible]
[illegible]
2. [illegible] құстарды [illegible] арқылы [illegible] [illegible]
3. Қыста қалатын құстарға қамқорлық жасауға үйрету.
Сөздік жұмыс: жыл құстары, қыстап қалатын құстар.
Қостілділік компоненті: жыл – год, құстар – птицы.

Іс-әрекет кезеңдері	Педагогтің әрекеті	[illegible]
Мотивациялық Ынталандыру. Ізденістер. Ұйымдастыру	Шаттық шеңберін жасау. Ұйтапсайдың құстарын [illegible] [illegible] тыңдату. 1. Слайд [illegible] құстарды көрсету. Құстардың [illegible] туралы [illegible]. 2. Жыл құстары және қыстап қалатын құстар туралы [illegible] - [illegible] [illegible] [illegible] жәндіктердің көпшілігі [illegible] [illegible] жыртқыштар [illegible] қыстауға тырысады. [illegible] [illegible] [illegible] су қатып қалады. [illegible] [illegible] құстар жылы жаққа ұшып кетеді. Жыл құстары жабайы үйрек, тырна, көкек, қаз, қарлығаш, қараторғай, т.б. жатады. 3. Құстардың бір бөлігі күзде ұшып кетпей, сол жерде қыстап қалады. Оларды қыстап қалатын немесе отырықшы құстар деп атайды. Отырықшы құстарға: қарға, [illegible], [illegible], [illegible], [illegible] [illegible] т.б. жатады. 4. Дәптермен жұмыс: Суреттен өзіне таныс құстарды [illegible] (торғай, үйрек, [illegible], тырна). Осы құстар туралы [illegible] [illegible] [illegible] – [illegible] ұшатын [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] жыртқыш отырықшы құс. Бұрыш – [illegible], [illegible] жерлерді мекендейтін [illegible] [illegible] отырықшы құс. Тырна – [illegible] ұзын, [illegible] [illegible], [illegible] жыл құсы. Үйрек – [illegible] [illegible] су құсы. Жабайы үйректер жылы жаққа ұшып кетеді. Тоқылдақ – [illegible] құс. Қыстап қалатын құстар тобына жатады. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] жатқан [illegible] [illegible] көрсетеді. Слайд [illegible] [illegible].	[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Жинақтау [illegible]	Сабақты [illegible] бойынша [illegible] [illegible] [illegible] 1. [illegible] [illegible] [illegible] ата. 2. Құстар нешеге бөлінеді? 3. Құстар не себепті жылы жаққа ұшып кетеді? 4. Құстар табиғатқа, адамға қандай пайдасын тигізеді?	[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Күтілетін нәтиже: жыл құстары мен қыстап қалатын құстар туралы [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] құстарға қамқор бола біл.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] құстар [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Вариативтік компоненттің технологиялық картасы
Білім беру саласы: Вариативтік компонент .
Бөлімі: «Табиғат үні»
Тақырыбы: «Бірге жасап үйренейік»
Мақсаты: Серуенге шыққанда бір ыдысқа су құйып алып шығып қалдыру. Күннің екінші бөлігінде мұз боп қатқан суды бөлмеге кіргізіп, балаларға ұстатып оның суық қатты тайғақ екенін сезіндіріп білімдерін бекіту.
Әдіс –тәсілдер: Сұрақ – жауап, түсіндіру, тәжірибе.
Көрнекі құралдар: Қар, су, мұздың суреттері.

Іс-әрекет бөлімдері	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Мотивациялық - қозғаушылық	Шаттық шеңберге тұрып, бір-біріне жақсы көңіл-күй тілейді. Нұрланып күн тұрса, Күллі әлем жайнайды. Жер беті құлпырса, Бұлбұлдар сайрайды.	Балалар шеңбер бойына тұрып, өлең жолдарын орындайды.
Ұйымдастыру - іздестіру	Балалардан жыл мезгілі туралы сұрау **ҰОҚ барысы** **Тосын сәт**: Қуыршақ Әйгерім қонаққа келеді. Балалардан көмек сұрайды «Су» туралы білгісі келіп тұр.Көмектесеміз бе? Судың аққан дауысы естіледі. - Балалар ненің дауысын естіп тұрсыңдар Ендеше бүгінгі оқу қызметіміз судың қасиеттерімен танысуға арналады. - Сендер су туралы не білесіңдер? - Суды қайда қолданамыз? Балалар бұдан қандай қорытынды шығаруға болады. - Иә балалар сусыз өмір тіршілік жоқ. Сендер дұрыс айтасыңдар: өсімдіктерге де су керек, оларды үнемі суғарып тұру керек өйткені олар сусыз өліп қалуы мүмкін. Ал адамдарға су тамақ істеуге, жуынуға, ішуге керек. Ешқандай тірі зат сусыз өмір сүре алмайды. **Сергіту сәті**. Музыка ырғағына сәйкес қимылдарын қайталайды. «Бұлт» және «Жаңбыр» қимылды жаттығуын жасау. **Тәжірибе көрсету** Балалар мен сендерге бір қызық көрсеткім келеді (балаларға мұзды көрсету) - Бұл не? - Қолымызға ұстап біраз тұрайық. Не байқадық? Қолымызды қағаз сулыққа сүрткенде - Балалар бұл судың қатты күйі екен. Ол қалайша қатты болды? - Дұрыс айтасыңдар су өте салқын жерде қатып мұзға айналады. Бұл судың қатты күйі.	Сұрақтарға жауап береді Қуыршақтың келгеніне қуанып, көмектесуге келіседі

	- Енді мына стакандағы суды тәрелкеге құяйық. - Бұдан не байқадық? - Суды төгуге болады. Ол ағады, сұйық. - Енді мына шәйнекке қарайық? Шәйнектен не шығып жатыр? - Бу қайдан шықты? - Яғни, суды белгілі бір температурада қайнатқанда буға айналады. - Бұл іс - әрекеттен қандай қорытынды шығарамыз. - Су қайнағанда буға айналып жоғалып кетеді екен. Балаларға «Су» туралы тақпақ жаттату	Егер үстің былғанса, Кім көмекке келеді? Тазалықты бәрінен, Анам жақсы көреді Су дегенің тіршілік, Өмір сүру ізгілік.
Рефлексивті - түзетушілік	Қорытындылау. - Қонаққа кім келді? -Қандай тәжірибе жасадық? - Не туралы тақпақ жаттадық? ҮОӘ соңында балаларды мадақтау	Сұрақтарға жауап береді

Күтелетін нәтиже:
Біледі:Судың қасиеттерін біледі
Игереді: Мұздың суық, қатты, тайғақ екенін игерді
Меңгереді: Сумен тәжірибе жасауды меңгерді

Вариативтік компоненттің технологиялық картасы.

Вариативтік компонент: «Табиғатпен үйле»

Тақырыбы: «Ел-[illegible]»

Мақсаты: Балалардың ҙ[illegible] дайын [illegible] дейін [illegible] және [illegible] түсініктерін қалыптастыру. Табиғат [illegible] еңбек [illegible]

Әрекет кезеңдері	Педагогтың іс - әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Мотивациялық – қозғаушылық	Балалар, қарағандарға [illegible] бірге қонақтар келіп [illegible]. [illegible] балабақшаға келгенде, [illegible] сандық [illegible]. -Ал осы сандықты ашу үшін жұмбақты табуға [illegible]: Жұмбақ:	Балалар [illegible] «Сәлем [illegible]» [illegible] Балалар [illegible] қызығады. Жұмбақты табады. -[illegible]
Ұйымдастырушылық – ізденістік	[illegible] не бар екенін көрейік. [illegible]? Не, мұнда [illegible] болады. [illegible]: Әр балаға [illegible] беремін. [illegible] бүгінгі [illegible] не жайында? [illegible] Дайын [illegible] қандай [illegible], [illegible] көреміз. [illegible] Д/о «Жұмбақ [illegible]» -Жарайсыңдар балалар. Біз осы [illegible] [illegible] Ақ [illegible] Ана [illegible] [illegible] Бабайын деп аталады. Ол [illegible] еңбегі [illegible]. Ал біздер [illegible] Бабын ата [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Көз жаттығуы: [illegible]	[illegible] Бала [illegible] айтады. [illegible] көреміз. [illegible] [illegible] [illegible] Балалар [illegible] [illegible]

	[illegible]. Сосын [illegible] бойымызды [illegible]. Сосын [illegible] -[illegible]? -Енді [illegible]? -[illegible]? -[illegible]?	[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Рефлексия – [illegible]	[illegible]	[illegible]

[illegible]

[illegible]

Вариативтік компоненттің технологиялық картасы
Білім беру саласы: Вариативтік компонент .
Бөлімі: «Табиғат үні»
Тақырыбы: «Суреттер сыр шертеді»
Мақсаты: Балаға табиғат аясында сурет салғызу.Шығармашылық қабілеттерін дамытуға ықпал жасау. Сөйлеу тілін дамыту
Әдіс –тәсілдер:Түсіндіру, көрсету, сұрақ - жауап, қорытындылау
Көрнекі құралдар: Ақ парақ, қылқалам, акварель бояуы, сүлгі, су,

Іс-әрекет бөлімдері	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Мотивациялық - қозғаушылық	Шаттық шеңбер құру. Ауадан қуат алайық, Алақанға салайық. Жерден нәр алайық, Алақанға салайық. Күннен шуақ алайық, Күн шуағын бір – бірімізге сыйлайық.	Балалар шеңбер бойына тұрып, өлең жолдарын орындайды.
Ұйымдастыру - іздестіру	**Қызықтыру сәті:**Көңілді әуен ойналады. Топқа, Палитра кіреді. Сәлеметсіңдер ме, балалар? Мені, кім деп ойлайсыңдар! Мені білетіндерің де, білмейтіндерің де бар шығар. Мен Палитрамын!	Сұрақтарға жауап береді
	Палитра: Суретшілердің бояу араластыратын тақтайшасымын. Мен сурет саламын. Қолымдағы қылқаламмен ақ қағазға шертсем, ұшып жүрген құстардың, өзен суларды, гүлге қонған көбелектерді, таулармен өзендерді түсіремін.	Палитраға назар аударады
	Палитра балаларды табиғат аясына сурет салуға шақырады. «Суреттер сыр шертеді» тақырыбында сурет саламыз. Білесіңдер ме, біздің әлем әр түрлі түстерден жарқырайды. Біздің жеріміз кемпірқосақ түстерімен боялған.	Келіседі балабақша ауласына шығып сурет салады
	Кане, жыл мезгілдерін есімізге түсірейікші. - Көктем мезгілінің қандай ерекшеліктері бар? - Көктемде жердің беті қандай түске боялады? - Жаз мезгілінде қандай өзгерістер болады?	Балалар мұқият тыңдайды, бақылайды,сұраққа жауап береді
	–Сурет салудың әдіс-тәсілін көрсету.	Балалар сурет салуға кіріседі.
	«Біздің көрме» балалардың жұмыстарын бір біріне бағалату	Салған суреттерін қарап бір- біріне баға береді
	Қ/О: «Түсінді тап» тәрбиеші бір түсті атайды, балалар сол түсті тауып көрсетеді	Қызығушылықпен ойын ойнайды

Рефлексивті - түзетушілік	Қорытындылау. - Қонакка кім келді? - Серуенде кандай сурет салдык? - Қандай ойын ойнадық? ҮОӘ соңында балаларды мадақтау	Сұрактарға жауап береді

Күтелетін нәтиже:
Біледі: табиғат аясында сурет салуды білeді
Игереді: сурет салған кезде түстерді ажыратып игерді
Меңгереді: сурет салудың әдіс тәсілін меңгерді

[illegible] технологиялық картасы

[illegible]

[illegible]

Мақсаты: [illegible]

[illegible]

Іс-әрекет кезеңдері	Педагогтың іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Мотивациялық – қозғаушылық	Амандасу. [illegible] ... Біз осы [illegible] ... не? Ал онда екі топқа бөлінейік.	Балалар [illegible] екі топқа бөлінеді.
Ұйымдастырушылық – іздестіру	[illegible] ... киімдерді [illegible] ... Тақия – [illegible] ... Кимешек – [illegible] ... Шапан – [illegible] ... Сәукеле – [illegible]	[illegible]
Рефлексивтік – түзетушілік	[illegible] ... [illegible]?	[illegible]

Күтілетін нәтиже:

Біледі: [illegible]

[illegible]

[illegible]

Вариативтік компоненттің технологиялық картасы
Білім беру саласы: Вариативтік компонент .
Бөлімі: «Табиғат үні»
Тақырыбы: «Менің кішкене қобдишам»
Мақсаты: Баланың жеке шығармашылық жұмыстарының жарты жылдық есебін қорытындылау
Әдіс –тәсілдер: Сұрақ – жауап, түсіндіру.
Көрнекі құралдар: дорба, қобдиша және қобдишаның ішіндегі ойыншықтар

Іс-әрекет бөлімдері	**Тәрбиешінің іс-әрекеті**	**Балалардың іс-әрекеті**
Мотивациялық - қозғаушылық	Шаттық шеңберге тұрып, бір-біріне жақсы көңіл-күй тілейді. Кел, балалар, күлейік! Күлкіменен түлейік! Қабақ түйген не керек? Көңілді болып жүрейік.	Балалар шеңбер бойына тұрып, өлең жолдарын орындайды.
Ұйымдастыру - іздестіру	Тосын сәт: Топқа Қонжық келеді.Өзімен бірге кішкене қобдишаны алып келді Тәрбиеші қобдишаны ашып ішіндегі тапсырмаларын балалармен орындап алады 1 тапсырма: Табиғат құблыстарымен байланысты халық ырымдарын атап беру 2 тапсырма: Емдік өсімдіктерді ажыратып көрсетіп беру керек. 3тапсырма:Қыстайтын құстарға адамдар қалай қамқор болады? 4 тапсырма:Күз маусымының ерекшеліктерін ата? Сергіту сәт: Көңілді күн(үнтаспа арқылы музыка ырғағымен жасайды) Д/О: «Дорбала не бар екен?» балалар дорбадағы затты сипап сезу арқылы затты айтады	Балалар қонжықтың келгеніне қуанады Өткен тақырыптарды естеріне түсіріп сұраққа жауап береді. Сергіту сәтін жасайды Балалар қолмен ұстап қандай зат екенін айтады
Рефлексивті - түзетушілік	Қорытындылау. Қандай тапсырмалар орындадыңыздар Сіздерге ұнады ма? ҰОӘ соңында балаларды мадақтау	Сұрақтарға жауап береді

Күтелетін нәтиже:
Біледі: берілген тапсырмаларды орындайды
Игереді: ойын шарттарын түсінеді
Меңгереді: жарты жылда алған білімдерін көрсете алады

Вариативтік компоненттің технологиялық картасы
Білім беру саласы: Вариативтік компонент .
Бөлімі: «Табиғат үні»
Тақырыбы: «Қар ериді су болады»
Мақсаты: Тәжірибе сабақ арқылы балалардың түсінігін кеңейту.Мұздың суға айналатынына көздерін жеткізу
Әдіс –тәсілдер: Сұрақ – жауап, түсіндіру, тәжірибе.
Көрнекі құралдар: Қар, су, мұздың суреттері.

Іс-әрекет бөлімдері	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Мотивациялық - қозғаушылық	Шаттық шеңберге тұрып, бір-біріне жақсы көңіл-күй тілейді. Нұрланып күн тұрса, Күллі әлем жайнайды. Жер беті құлпырса, Бұлбұлдар сайрайды.	Балалар шеңбер бойына тұрып, өлең жолдарын орындайды.
Ұйымдастыру - іздестіру	Тосын сәт: Топқа қонжық келеді балалардан көмек сұрайды. Сұрақ- жауап: -Қазір қай мезгіл? -Қалай білдіңдер? -Таны да не өзгерді? -Ал енді менің айтқаныммен келісесіңдер ме? Келісеңдер көк түсті карточканы көрсетіңдер, ал келіспесеңдер қызыл карточка көрсетіңдер. 1.Күн ерте шығып,кеш батады. 2.Жаңбыр жауады. 3.Жердің бетінде қар жатыр. 4.Жылғалардан су ақты. 5.Күн қысқарды. 6.Боран соқты. 7.Жолдар тайғақ болды. 8.Көлдердің беті мұз болып қатып қалды. -Жарайсыңдар, бәрінде дұрыс жауап бердіңдер. **Суретпен жұмыс** «Қатты жел соғып терезеден хат ұшып түседі»-Балалар қараңдаршы желмен хат ұшып келді, қарайықшы ішінде не бар екенін.Сендерге оқып берейін Сендерге жұмбақ жасырайын: 1.Әппақ етіп айналаны, ақ көбелек айналады.(Жапалақтап жауған қар.) Қыста ғана болады, ұстасаң қолың тонады.(Қар) -Балалар, алдымыздағы қарды ұстап көрейік, алақанымызбен не сездік? -Мұздай алақанымыз су болды. -Қар еріп су болады екен. 2.Өзі судан жаралған, бірақ судан	Қонжықтың келгеніне қуанып, көмектесуге келіседі Сұрақтарға жауап береді Суреттермен жұмыс жасайды Жұмбақтың шешуін тауып айтады

	коркады.(Мүз) тәжірибе өткізу -Мұзды да ұстап көрейік, ол мұздай, ол да су болып ериді екен. -Ал, енді корытынды шығарайык, жылы жерде кар мен мұз суға айналады. 2-дәлел. -Балалар кардың түсі кандай? -Ак -Балалар мұздың түсі кандай? -Мұз түссіз. 3-дәлел. -Балалар мұздың астынан біз алаканымызды көрейік, көрінеді ме екен? -Ал, қардың астынан? -Мұз мөлдір, кар ак, ештеңе көрінбейді. 4-дәлел. -Енді, балалар мұзға карайыкшы:карандашпен үстінен басып көріңдер,мұз сынып калды. -Енді, қардың үстінен басып көріңдер, карда ізі калды. -Сонымен, мұз сынғыш, ал кар тығыз. 5-дәлел. -Алдарындағы суға кар мен мұзды салыңдар, не болды? -Қар мен мұз батпай бетінде калыктап жүзіп жүр.Содан кар мен мұз судан жеңіл. Қорытынды: қар мен мұз судан жаратылған.Олар су болып есептеледі.Содандықтан мұз бен кар екеуі мәңгі дос **Қимылды ойын:** «Қатырмақ»Тәрбиеші колындағы сиқырлы таяғымен балалардың колдарына тигізу керек, кімнің қолына тиген бала сол катып калады	Егер үстің былғанса, Кім көмекке келеді? Тазалықты бәрінен. Анам жақсы көреді Су дегенің тіршілік. Өмір сүру ізгілік. -Я, көрінеді. -Жоқ, көрінбейді Тәрбиешінің айтқанын жасайды Тәжірибені апайларымен бірге жасайды
Рефлексивті - түзетушілік	Қорытындылау. - Қонакка кім келді? -Қандай тәжіребе жасадык? ҰОӘ соңында балаларды мадактау	Сұрактарға жауап береді

Күтелетін нәтиже:
Біледі: Қыс мезгілінің ерекшеліктері туралы біледі:
Игереді: Кар мен мұз судан тұратынын тәжірибе жасау арқылы біледі
Меңгереді: Шығармашылы таныtады

Тақырыбы: [illegible]
Мақсаты:
1. Балалардағы қыс мезгілінде орындалатын еңбек түрлері туралы түсініктерін [illegible]
2. Қысқы еңбек түрлерінің пайдасын түсіну.
3. Қысқы еңбектің пайдасын түсіндіру арқылы еңбекқорлыққа [illegible]
[illegible]
Көптілділік компоненті: қысқы еңбек – зимние труд.

Іс-әрекет кезеңдері	Педагогтің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Мотивациялық-қозғаушылық	1. Шеңбер жасап тұрып, [illegible] сүйемелдеуімен [illegible] жағымды [illegible]	[illegible]
Ізденістік-ұйымдастырушылық	2. Педагогтің жаңа сабақты түсіндіруі: Қысқы еңбек түрлерімен таныстырады және оларды кімдер атқаратынын айтып түсіндіреді. [illegible] жүргізеді. [illegible] жүруі үшін [illegible] Қар тазалау – [illegible] белсенді [illegible] етіс [illegible] 3. Сурет бойынша «Қысқы еңбек» тақырыбында [illegible] 4. Сурет бойынша [illegible] жұмыстары [illegible] 5. Дидактикалық ойын: [illegible]	[illegible]
Рефлексиялық-түзетушілік	Сабақты [illegible] қорытындылайды. Қысқы еңбек [illegible]	

Күтілетін нәтиже: қыс мезгілінде атқарылатын жұмыс түрлерін білу
Білуі тиіс: қысқы еңбек түрлерін атап беруі тиіс.
Түсінігі: қысқы еңбектің пайдасын білу
Қарасте білуі: [illegible] үй жануарларының [illegible]

Тақырыбы: Қызыл кітаппен танысу.

Мақсаты: 1. Қызыл кітап туралы түсінік беріп, қоршаған ортаны [illegible] [illegible] дағдыларын қалыптастыру.

2. Жануарлар мен өсімдіктердің жойылып кету себептерін [illegible].

3. Табиғатты аялауға баулу.

Сөздік жұмыс: [illegible], сирек бара жатқан жануарлар, [illegible].

Қостілділік компонент: қызыл кітап – красная книга, құлан – [illegible].

Әрекет бөлімдері	Педагогтің әрекеті	[illegible]
Ынталандыру. Сезімді ояту. Ізденістер. Ұйымдастыру	Шаттық шеңбері: - Армысың, қайырлы Күн! - Армысың, Аспан ата! - Армысың, мейірімді Жер Ана! - Армысың, шуғылалы Алтын күн! 1. Қызыл кітап туралы түсінік беру: - Қызыл кітапқа сирек кездесетін, жоғалып кету қаупі төніп не жойылып бара жатқан, сондықтан да айрықша қорғауды қажет ететін жануарлар мен өсімдіктердің түрлері тіркеледі. Қызыл кітапқа тіркелген (саны сирек бара жатқан) түрлерді сақтап қалу үшін оларды зоологиялық парктерде қолдан өсіріп, көбейту шаралары қолға алынған. Біздің елімізде жойылып бара жатқан жануарлар мысалы: барыс, ілбіс, қоңыр аю, бүркіт, құлан, т.б. Ал өсімдіктерден қызғалдақ, сексеуіл, т.б. Адамдар көбінесе [illegible] табиғатты қалпына келтіруге [illegible] уақыт қажет болатынын білместен, оған қалай болса солай қарайды. Сынжеген ормандар [illegible] жанған тұбірлер, су шайып [illegible] [illegible] жерлер, атып алуға [illegible] аңдар – осының бәрі сирек кездесетін көптеген бағалы аңдар мен өсімдіктердің құрып кету себебі. Қасқырларын қолынан [illegible] қырылып жатыр. 2. Сергіту сәті: Көбелектер, түл ас бір Қызыл [illegible] [illegible]. [illegible] бірге [illegible] барып жүр. [illegible] Кеше [illegible]. 3. Бала [illegible] жұмыс: * Ертегіде бейнеленген Қызыл кітапқа енген жануарлардың [illegible] [illegible]. * Қызыл кітапқа енген құстарды таныстырып, оларды [illegible]. 4. «Қызыл кітап» дидактикалық ойыны. Шарты: тақтада бүркіт, [illegible] т.б. жануарлардың суреттері ілінеді. Балалар [illegible] көрсету [illegible] айтқызады.	[illegible]
Жинақтау-лау.	Сұрақ-жауап және өлеңмен [illegible] алған білімдерін [illegible]: - Туған өлке табиғатында барлық нәрсе өзара тығыз байланысты болады. Адамды табиғаттан, табиғатты адамнан бөліп қарауға болмайды. Табиғаттың жері мен суы, орманы мен тасы, жануарлары мен өсімдіктері [illegible] ортақ етудің басты [illegible]. Сол себепті [illegible] табиғатын туған анамыздай [illegible] [illegible]. [illegible] атын [illegible] [illegible] қоқыстар, [illegible] жойылып [illegible] сулар көбейіп барады. Жануарлар мен өсімдіктерді қорғау – әрбір адамның [illegible] парызы.	[illegible]

Күтілетін нәтиже: [illegible] табиғаты туралы түсініктері [illegible].

Білу: [illegible] табиғат жанашыры туралы ұғымы болуы.

Түсіну: жануарлар мен өсімдіктерді қорғау.

Қолдану: [illegible] [illegible] жануарларға [illegible] [illegible].

Тақырыбы: [illegible]

Мақсаты: Орманның аңдарының қысқы тіршілігі, олардың қоныс табиғатқа бейімделуі туралы түсінік беру.

2. Балаларды аңдарды сипаттауға, сипаттама беруге жаттықтыру.

3. Табиғатқа деген қызығушылықтарын арттыру.

Сөздік жұмыс: қыс, ін, үйін, ін.

Қостілділік компонент: жануарлар – животные, қыс – зима.

Іс-әрекет бөлімдері	Педагогтің іс-әрекеті	[illegible]
Мотивациялық-Сезімдік ояту	Шаттық шеңберін жасату: Орманда, жап-жасыл орманда. Орманды отаушы болмаңдар. Отан мен орман қол, бір ұғым. Орманды, Отанды қорғаңдар.	[illegible]
Ізденістік-Ұйымдастыру	1. Педагог жануарлардың қысқы тіршілігі туралы түсіндіреді: - Қыс мезгілінде жануарлардың тіршілігінде біраз қиындықтар туындайды. Сондықтан кейбір жануарлар қысқы ұзақ [illegible]. Мысалы: тиін ағаштың қуысын мекен етеді. Тиінің [illegible] аңдарын жинастырады. [illegible] саңырауқұлақ, жаңғақтарды ағаш қуыстарына жинайды. Қыста солардың қорек етеді. 2. «Дауысынан таны» дидактикалық ойыны. Педагог аудиотаспадан орман жануарларының дауыстарын тыңдатып, олардың атын атату. Содан соң сол жануардың қысқы тіршілігінің туралы сұрау. Педагог балалардың жауаптарын толықтырып, жаңа мәліметтер береді: * Тоқылдақ – [illegible] ағаш [illegible] тұмсығымен теріп жейді. Ол ағаш діңін аршыған кезде құрттардың біразы жерге түседі. Қар бетіне түскен құрттарды [illegible]. Орманның тазалығы [illegible]. * Аю – қысқы ұйқыға кетеді. Ол жаз бойы табиғаттан [illegible]. * Қасқыр, түлкі – жыртқыш аңдар. Олар өздерінен әлсіз жануарларды ұстап қоректенеді. * Сұр қоян – қыста түсін өзгертеді. Аппақ қоян болып ағаш бұтақтарын кеміріп күнелтеді. 3. Сергіту сәті: Музыка әуенімен жануарлардың қимылын келтіріп билейді. Қоян секіреді, түлкі [illegible]. 4. «Жануарлар тіршілігі» дидактикалық ойыны. [illegible] балалардан жануарлардың тұлғасын [illegible].	[illegible]
Рефлексивтік-Түзету. Өзін-өзі бағалау	Сұрақ-жауап әдісі арқылы сабақта алған білімдерін қорыту: 1. Жабайы аңдарды ата. 2. Қоян қыста түсін қандай түске өзгертеді?	[illegible]

Күтілетін нәтиже: орманның аңдарының қысқы тіршілігін [illegible].

[illegible]: табиғатқа деген қызығушылығын [illegible].

Түсінікті: [illegible] жануарларды [illegible].

[illegible]

Тақырыбы: [illegible]

Мақсаты: 1. Көктем мезгіліндегі табиғи құбылыстар, өсімдіктер мен жануарлардағы маусымдық өзгерістер, адамдардың көктемдегі пайдалы іс-әрекеттері туралы мағлұмат беру

2. Үлкендер еңбегін бақылау арқылы бағалай білу, бақылағандарын [illegible] дағдыларын қалыптастыру.

3. [illegible], табиғатқа деген қамқорлық жасай білуге тәрбиелеу.

Сөздік жұмыс: [illegible]

Көптілділік компоненті: көктем – весна, мезгіл – времена, жер – земля, [illegible]

Іс-әрекет кезеңдері	Педагогтің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
[illegible], Сенімді ояту	Шаттық шеңберін құру: Жаңбыр, жаңбыр жауашы, Жылынып жердің [illegible]. Біз сүйетін ауланың, Тазартасың шөбін.	[illegible]
Ізденістер-ұйымдастыру	1. Педагог көктем мезгіліндегі маусымдық құбылыстар, жануарлардың тіршіліктегі өзгерістер, өсімдіктердің өсуі туралы түсіндіреді. Түсіндіру барысында көрнекіліктерді пайдаланады. - Көктем мезгілінің айларын атаңдар. - Көктемнің алғашқы айы – наурыз. Бұл айда күн жылынып, қар еріп, жылғалардан су ағып, [illegible] суға толады. Сәуір айында жер беті көгеріп, ағаштар бүршік атып, айнала құлпырып кетеді. Жаңбыр жиі жауады. Мамыр айында дала жасыл желек жамылады. Мамыр айын [illegible] деп атайды. Өйткені құстар балапан басады, тоғай, тұғайлардың ішінде [illegible] құстардың сайраған дауыстарын естисің. Сондықтан көктем – жылдың ең тамаша мезгілі. Жер жыртады, егін, бау-бақша екеді. [illegible] ағаштардың түптерін [illegible] құстарға ұя жасау сияқты жұмыстар жүргізіледі. Ең алғаш [illegible] құстар ұшып келеді. Мысалы: үйрек, [illegible] тоқылдақ, қаратоғай сияқты құстар. Ал жылы елдерден келетін құстар – [illegible] қарлығаш, көкек, [illegible] сәуірдің аяғы, мамыр айларында ұшып келеді. 2. Сергіту сәті: [illegible] 3. Ойын-жаттығулар жасау жүргізу: [illegible] «Көктем» өлеңін дауыстап оқиды. 4. «Қай мезгіл?» [illegible] дидактикалық ойыны. Шарты: [illegible] мезгілін бейнелейтін суреттерді көрсетеді, сол бойынша [illegible]	Тыңдайды, сұрақтарға жауап береді. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Қорытындылау. Ойынды бағалау	Сабақта алған білімдері туралы [illegible]. Көктем мезгілінің ерекшеліктерін ата. Көктем айларын ата.	Сұрақтарға жауап береді

Күтілетін нәтиже: Көктем мезгіліндегі табиғи құбылыстарды туралы [illegible]

Біледі: көктем [illegible] ерекшеліктерін білу.

[illegible] адамдардың көктемдегі пайдалы іс-әрекеттерін [illegible]

[illegible] суреттер арқылы [illegible]

Вариативтік компоненттің технологиялық картасы
Білім беру саласы: Вариативтік компонент .
Бөлімі: «Табиғат үні»
Тақырыбы: «Ұя жасап қарсы алайық»
Мақсаты: Жыл құстарының ұшып келуі жәндіктердің пайда болуынан соң ұзақ, қараторғай, бозторғай ұшып келе бастайды Қыстап қалған қарға, сауысқан торғайларда олармен бірге ұя салуға әрекеттенеді.
Әдіс –тәсілдер: Сұрақ – жауап, түсіндіру, тәжірибе.
Көрнекі құралдар: Құстардың суреттері суреттері.

Іс-әрекет кезеңдері	**Тәрбиешінің іс-әрекеті.**	**Балалардың іс-әрекеті**
Дәлелдеу, ояту.	**Шаттық шеңбері:** Қайырлы таң, балалар! Балаларға жақсы тілектер айтқызу.Бір-біріне көтеріңкі көңіл күй сыйлату.	Жылы лебіздерімен тілектерін айтады.
Ұйымдастыру іздену.	Тосын сәт: Топқа Қараторғай ұшып келеді.Балалардан ұя жасап беруіне көмек сұрайды. Жұмбақтар жасыру, шешуін суретпен көрсету. 1. Тұмсығында суы бар Бұл қай құс тауып ал? 2. Ағашта жабысып тұрады Тұмсығын аямай ұрады. Құстар суреттерін көрсетіп, таныстырдым. Балаларға құстар туралы түсіндіріп, оларға деген қамқорлық «Бейнетаспа» арқылы «Құстар біздің досымыз» балаларға әңгімелету. Бейбітшілік құсын білесіңдер ме? Құстардың дыбысын тыңдау, ұшып - қонғанын көрсету қимыл - дарын салу. Сергіту жаттығу «Артық суретті тап» ойыны. *балық, сазан, көгершін. *Орындық, үстел, сауысқан. *сиыр, түйе, қарлығаш. Енді балалар бәріміз бірге киініп ойын алаңына балабақшамыздың күзетші ағайын шақыртып, бірге шығып құстың ұясын ілейік	Қараторғайдың келгеніне қуанады Жұмбақтың шешуін табады құстар туралы мәліметті мұқият тыңдайды Сергіп алады. Тапсырмаларды орындайды. Ойын алаңына шығып ұяны іліп тұрған сәтін тамашалайды
Рефлексия- лық түзету.	Сұрақ қою арқылы ҰОІӘ қорытындыланды.	Сұрақтарға жауап берді.

Күтілетін нәтиже:
Біледі: Құстар туралы толық мағлұмат алды.
Игерді: Құстардың алуан түрлілігі, оларға қамқорлық жасау, күту, аялы көзқараста болу сезімдерін игерді.
Меңгерді: Жыл құстарына ұя жасау керек екенін

Тақырыбы: табиғат бұрышындағы тіршілік
Мақсаты: 1.[illegible]
1. Жануарлар мен өсімдіктердің келтіретін пайдасы және оларға күтім жасау жайлы білімдерін кеңейту. 2. Табиғат бұрышындағы жануарлардың тіршілігі туралы мағлұматтар бере отырып, оларға қамқорлық жасауға баулу.
Сөздік жұмыс: табиғат бұрышы, атжалман, [illegible].
Көптілділік компонент: табиғат – природа, бұрышы – уголь, өсімдіктер – растения, животные.

Іс-әрекет кезеңдері	Педагогтың әрекеті	Балалардың әрекеті
Ынталандыру Сергіту	Шаттық шеңбері: Біздер тату боламыз, Гүл-гүл жайнап аламыз. Жаттығулар жасаймыз, Жаны сергіп қаламыз.	Шеңбер [illegible]
[illegible] ұйымдастыру	1. Педагог балабақша, мектептегі мүйіс (бұрышы) туралы түсіндірмелі мағлұмат береді. - Табиғат бұрышы- мектеп, балабақшада тірі жануарлар орналастырылған мүйіс. Мұнда өсімдіктерді түрлерімен өсіреді. Табиғат бұрышында аквариумда балықтар, [illegible], кірпі, тасбақа, атжалман, тоты құстарды ұстайды. Оларды әрқайсы педагог жиын күтіп-баптайды. Оған балалар көмектеседі. 2. Сөздік жұмысы: Атжалман – жоны күрең, бүйірі қоңтақ тышқан. [illegible] – [illegible]. 3. Сергіту сәті: [illegible], [illegible]. [illegible] жайнаған. 4. Дәптер-кестелердегі тапсырмаларды орындау. 1. Сурет бойынша әңгіме құрастыр. Бұл жерде табиғат бұрышында тұратын жануарлар туралы және оларға жасалатын күтімдер туралы айтылады. 2. [illegible] әдісін сурет бойынша түсіндіреді. 3. А. [illegible] туралы өлеңін мәнерлеп оқып береді. Мазмұнын түсіндіреді. Үлгі бойынша [illegible] қалай жасау керектігін байқайды.	[illegible]
Қорытынды-лау Өзін-өзі бағалау	Сұрақ-жауап әдісі арқылы сабақта алған білімдері [illegible]. 1. Табиғат бұрышындағы өсімдіктермен жануарларға қандай қамқорлық қажет? 2. Табиғат бұрышындағы өсімдіктердің атын ата. 3. Жануарларды балалар қалай күтеді?	[illegible]

Күтілетін нәтиже: табиғат мүйісіндегі жануарлар мен өсімдіктерді [illegible].
Білуі тиіс: жануарлар мен өсімдіктердің пайдасы.
Түсінігі: жануарлар мен өсімдіктердің пайдасы.
[illegible]: сабақ бойынша тапсырмаларды орындай білу [illegible].

Вариативтік компоненттің технологиялық картасы

Білім беру саласы: Вариативтік компонент .

Бөлімі: «Табиғат үні»

Тақырыбы: «Көктем келді гүл алып»

Мақсаты: Көктем мезгілімен таныстыру. Көктем гүлдерімен таныстыру, көктем гүлі туралы түсінік беру. Өсемдікті, әдемілікті көре білуге табиғатты қорғап аялауға үйрету.

Көрнекіліктер: суреттер,гүлдер,суқұйғыш, « Гүлдер ханшасы»

Іс- әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Мотивациялық-қозғаушылық	Балалар бәріміз бірге шеңберге тұрайық. «Біз өмірдің гүліміз» жылулық шеңбері. «Гүл ашылады,гүл жабылады»,-деп гүлдің ашылып,жабылуын келтіреді.	Шеңберді айнала жүріп бәрі бірге «Біз өмірдің гүліміз» өлең айтады. «Гүл ашылады,гүл жабылады» - деп гүлдің ашылып,жабылуын жасайды.
Ұйымдастыру-іздестіру	Тәрбиеші: көздеріңді жұмыңдар,мен сендерге бір сиқыр көрсетемін. -Бұл кім ? деп ойлайсыңдар? - Балалар, бүгін сендерге қонаққа: «Гүлдер ханшасы» келді. Амандасайық: Сәлеметсіз бе, «гүлдер ханшасы». Гүлдер ханшасы: -Амансыңдар ма? балалар!Мен сендерге қонаққа келдім.Сендердің өнерлеріңді тамашалауға келдім.Көктем туралы тақпақ айтып беріңдерші. Тәрбиеші : Балалар көктем мезгілі де келеді,көктемде ең алғаш қандай гүлдер шығады? Бәйшешек,қызғалдақ,інжугүл,бәйбақ, түймедақ (суреттерін көрсету).Теледидардан «Гүлдер»туралы слайд көрсету. Тәрбиеші: Балалар,бұл,қандай гүлдер? -Аттарын атайықшы. -Балалар,енді біраз сергіп алайықшы. Сергіту сәтін Тәрбиеші: Өте жақсы,балалар! «Гүлдер ханшасы»: балалар,осы гүлдер туралы қандай тақпақ білесіңдер? Маған айтып беріңдерші. Тәрбиеші:Ал,енді балалар, «Гүлдер ханшасы» сендермен бір ойын ойнамақшы,ойнаймыз ба? Бәріміз шеңберге тұра қалайық,отырамыз. «Біз гүлдерше өсеміз» ойыны.	Балалар көздерін жұмады. -Көктем,гүл апа, «Гүлдер ханшасы». Балалардың бәрі «Гүлдер ханшасына» назар аударады. Амандасады: Сәлеметсіз бе, «Гүлдер ханшасы» Көктем туралы тақпақтарын айтады. Құстар,құстар келеді. Жерді шуға бөлейді. Көктем келді деп біздің. Жақсы хабар береді. Балалар тәрбиешінің сұрағына жауап береді. Гүлдердің аттарын атап шығады. Балалар:көктемде алғаш [illegible] қызғалдақ, бәйбіше, інжугүл, түймедақ. Сергіту сәтін бәрі бірге тәрбиешімен қайталап жасайды. Гүлдер туралы тақпақтары: Бәйшешек Көргенін көрші ма даланың. Бәйшешек жерді қаптады. Қызғалдақ қызыл боямын. [illegible] -Иә,ойнаймыз.

	«Гүлдер ханшасы» дән себеді,сукүйғышпен су құяды... Біз гүлдерміз өсеміз,жапырағы жайкалған. Сабактары салалы,әрі бері жайкалған. -Балалар гүлдерге су құйылмай калды,енді не болады? -Ал,енді не істеу керек? «Гүлдер ханшасы» сукүйғышпен су құяды. -Өте жаксы,тамаша,балалар! Тәрбиеші: Ал,енді өз орындарына отыра калыңдар.	Бәрі шеңберге тұра калады. Гүлдің өсуін кимыл-козғалыс аркылы келтіріп көрсетеді. Балалар,гүлдерше өсе бастайды. Тәрбиешінің сұрағына жауап береді: - Гүлдер өліп калады.(гүлдің солып калғанын көрсетеді) -Гүлдерге су құю керек. Балалар гүлдің тірілгенін келтіреді.
Рефлексивті-түзетушілік	Ұжымдық жұмыс: «Гүлді құрастыр» мозайка. Тәрбиеші: бүгін кандай гүлдер туралы білдік? -Көктем гүлдерінің аттарын атаңдаршы. -Бізге конакка кім келді? Тәрбиеші: гүл туралы білетін макал-мәтел,жаңылтпашымызды айтып берейік. «Гүлдер ханшасы» : Балалар сендерге көп рахмет,менің сендерге сыйлығым бар,сол сыйлығымды сендерге беруге рұксат етіңдер. - Сау болыңдар,балалар.	Балалар екі топка бөлініп отыра калады.Екі топка екі түрлі гүл беріледі: кызғалдак,бәйшешек. - Көктем гүлдері - Көктем гүлдерінің аттары: Бәйшешек, кызғалдак, бакбак, түймедак, інжугүл. «Гүлдер ханшасы» келді. Макал-мәтел: Гүл өссе-жердің көркі. Кыз өссе-елдің көркі. Жаңылтпаш: Бакбак бак та бар, Бака да бак та бар. -Сау болыңыз «гүлдер ханшасы».

Күтілетін нәтиже:
Біледі: Көктем гүлдері : бәйшешек, кызғалдак,інжугүл,бакбак,түймедак туралы білу керек.
Игерді: Табиғатты корғау туралы түсінігі болу керек.

Меңгерді: Жыл мезгілдерінің ерекшеліктерін білу керек

Вариативтік компоненттің технологиялық картасы

Білім беру саласы: Вариативтік компонент .

Бөлімі: «Табиғат үні»

Тақырыбы: Құстар –біздің досымыз.

Мақсаты: Балаларға құстар туралы түсінік бере отырып Қазақстанда кездесетін құстардың түрлерімен таныстыру.Құстардың әрқайсысының өзіне тән қасиеттері туралы әңгімелеу. Балалардың есте сақтау,ойлау қабілетін дамыта отырып дамыту.Құстарға қамқорлық жасауға,оларды күтуге тәрбиелеу.

Әдіс-тәсілдер: көрсету,сұрақ-жауап,әңгімелеу,әңгімелесу,түсіндіру,бекіту.

Билингвальды компонент: құстар-птицы,ұя-гнездо,торғай-воробей,ұшты-летит

Көрнекіліктер: құстардың суреттері.

Іс- әрекет кезеңдері	**Тәрбиешінің іс-әрекеті**	**Балалардың іс-әрекеті**
Мотивациялық-қозғаушылық	Амандасу рәсімі: -Балалар,сендер күннен күнге әдемі,ақылды болып өсіп келесіңдер. Сендер ,барлық жақсылықты бойларыңа сіңіріп Қазақстанның үлгілі азаматы болып өсулерің керек,солай ма?	Балалар,бәрі бірігіп, қимыл,іс-әрекет арқылы көрсетеді. Сәлем саған алтын күн! Сәлем саған көк аспан! Сәлем саған жер ана! Сәлем саған достарым! Жақсылықты үйренін, Баламыз біз жақсы адам. Жамандықтан жиренін Үлгі аламыз жақсыдан
Ұйымдастыру-іздестіру	Балалардың зейінін оқу іс –әрекетіне аудару: -Құстар әлеміне саяхат жасаймыз -Балалар,қазір барлығымыз құстар әлеміне саяхат жасаймыз. -Балалар ненің дауысын естідік? -Қандай күйде болдық? Құстардың дауысы әр түрлі болады екен.Олар түрлеріне қарай әр түрлі сайрайды. -Мен сендерге осы құстардың сайрауы туралы бір әңгіме айтып берейін. Сендер жақсылап тыңдаңдар. -Құстар үш топқа бөлінеді: үй құстары,дала құстары, жыртқыш құстар. Үй құстарын барлығымыз білеміз. -Үй құстарына қандай құстар жатады? (тақтадан көрсету) -Кәнеки, балалар,тауық,үйрек,қаз болып жүріп көрсетіңдерші? -Үй құстары туралы кім тақпақ айтады? -Балалар ,құстардың жұмыртқасы	Балалар зейіндерін оқу іс –әрекетіне аударады. Балалар қызығушылық танытады. Құстардың сайрағанын. Әдемі,орманда жүргендей болдық. Балалар әңгімені тыңдайды. Сұраққа жауап береді. Тауық,үйрек,күрке тауық,қаз. Дыбысын сала отырып көрсетеді. Балалар тақпақтарын айтып береді. Құстардың пайдасы туралы біледі.

	етқізетінін [illegible] Ет мен жұмыртқасы [illegible] тұрмыста [illegible] құстар жасайды. -Ал дала құстары қайда өмір сүреді? -Бұл құстарға [illegible] бола ма? -Ал жыртқыш құстар қайда өмір сүреді? -Олардың несі [illegible]? Сергіту сәті: Ойнай жүр, Тапқыр [illegible] Ойнастан [illegible] Жан-жаққа қарап, Айдарын [illegible] -Жылдың қай мезгілінде құстар [illegible] болады екен? -Құстар [illegible] жылы жаққа ұшып кетеді. -Қыстай қалатын құстарды білесіңдер ме? Құсқа [illegible] көрсетейін. -Біз [illegible] қыстай қалған құстарға ұя жасау [illegible] болады. Ал үй құстары [illegible] кетпейді, оны [illegible] -Ал [illegible] құстар қай [illegible] ұйықтайды екен? -Ал балалар [illegible] құстардың бәрі [illegible] Өз [illegible] тоқылдақ. -Тоқылдақ ұясын қайда салады? Оқу іс-әрекеті [illegible]? Оқу іс-әрекеті [illegible] ұнады ма? Оқу іс-әрекетінен [illegible] білгенін [illegible] қорытындылау.	Далада өмір сүреді. Балалар [illegible] Далада [illegible] Ал құстар [illegible] Сергіту сәтін [illegible] Құстар [illegible] Оңтүстікке [illegible] ұшып кетеді. [illegible] Ия [illegible] ағаштың ұясында [illegible] ұйықтайды. Тоқылдақ. Ағаш [illegible] Сұрақтарға жауап беру, ойларын айтады.
Рефлексивті-түзетушілік		

Күтілетін нәтиже:

Біледі: Құстардың түрлерімен [illegible]

Игерді: Құстардың ұя [illegible] біледі.

Меңгерді: Құстардың [illegible] [illegible], қамқор болатын [illegible]

Вариативтік компоненттің технологиялық картасы

Білім беру саласы: Вариативтік компонент .

Бөлімі: «Табиғат үні»

Тақырыбы: «Табиғатқа көрік берген көбелек»

Мақсаты: Тірі табиғат обьектілеріне деген қызығушылығын ояту және бақылау дағдыларын қалыптастыру. Ұқыптылыққа, аңғарымдылыққа тәрбиелеп ұжым болып жұмыс жасауға үйретуді жалғастыру.

Әдіс –тәсілдер: Сұрақ – жауап, түсіндіру.

Көрнекі құралдар: Көбелектің суреттері суреттері.

Іс-әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің іс-әрекеті.	Балалардың іс-әрекеті
Дәлелдеу, ояту.	**Шаттық шеңбері**: Қайырлы таң, балалар! Балаларға жақсы тілектер айтқызу.Бір-біріне көтеріңкі көңіл күй сыйлату.	Жылы лебіздерімен тілектерін айтады.
Ұйымдастыру іздену.	Енді, көктемгі ерекшеліктерді айтып шығайық **Жұмбақ:** қаны жоқ, жаны бар, гүл іздеп сабылар (көбелек) **Тосын сәт** (осы кезде музыка ырғағымен әдемі көбелек ұшып келеді қолында гүлі болады) Көбелек: Саламатсыздар ма, балалар? Мені білесіңдер ме? Мен көбелекпен мен жаз айында ұшып жүремін. Мен әдемілікті, әдемі гүлдерді жақсы көремін. Тәрбиеші: Көбелек, көбелек біздің балалар сіз туралы көп біледі. -Қане балалар, еске түсіріп жіберейікші. Сұрақ- жауап: -көбелек немен қоректенеді? -қасиеттері қандай? Мұртшалары арқылы нені сезеді? -олар нені жақсы көреді. Пайдасы мен зияны Осы кезде жұмыртқа, жұлдызқұрт, қуыршақ, көбелек пайда болатын суреттерді көрсету. -Балалар,енді екі топқа бөлініп, барлығымыз өз орындарымызға отырайық. -Қазір бірінші топ балалары түрлі түсті қағаздардан әдемі көбелектерді жасайды. -Ал, екінші топ балалары алдарындағы көбелектерді әдемі моншақтармен әдемілеп әшекейлейді. **Саусақ жаттығуы** Тәрбиеші кейбір қиналып отырған балаларға көмектеседі. Балалар жұмыстарын аяқтайды. -Балалар,кім көбелек туралы тақпақ білесіңдер ме?	күн жылынады, адамдар жеңіл киінеді, қарлар ериді,құстар ұшып келеді,ағаштар бүршік жарады,құстар ән сала бастайды т.б Көбелектің ұшып келуіне қуанады Қойылған сұрақтарға жауап береді Сергіту сәтін жасайды Көбелек - ау, көбелек Әдемісің гүлдейсің Ұстап сені не керек Ойнамайсың күлмейсің
Рефлексия- лық түзету.	**Қорытындылау:**Сұрақ-жауап әдісі арқылы оқу іс-әрекеті қорытындыланады.-Балалар,бүгін біз нені білдік?-Не үйрендік?	Сұрақтарға жауап береді

Күтілетін нәтиже:

Біледі: көбелектер туралы мәліметтерді және немен қоректенетінін,қалай түрленетінін;

Игерді: көбелектер туралы қажетті білімін игерді

Меңгерді: толық сөйлеммен немесе тапсырмаға сәйкес нақты жауап беруді.

Іс-әрекеттің [illegible] технологиялық картасы

Вариативтік компонент: [illegible]

Тақырыбы: «[illegible]»

Мақсаты: [illegible] түрлері [illegible] [illegible] табиғаттағы [illegible] [illegible]

[illegible] кезеңдері	[illegible]	[illegible]
Мотивациялық қозғаушы	[illegible] Балалар бүгін біздің топқа атайын хат келіпті. Хатта [illegible] не [illegible] [illegible]? Мен сендерге [illegible] мен суреттер беріп жіберіпті. [illegible] Балалар [illegible] бәрінсі! Сонда [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]	
Ұйымдастырушылық ізденістік	[illegible] не болады? [illegible] не [illegible]? [illegible] түрлері [illegible]? [illegible] [illegible] беріп [illegible] бе? [illegible] [illegible] [illegible]? [illegible] [illegible] Дидактикалық ойын: [illegible] [illegible] [illegible] болады?	[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Рефлексиялық түзетушілік	[illegible]? [illegible] [illegible]	[illegible]

Күтілетін нәтиже:

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Вариативтік компоненттің технологиялық картасы
Білім беру саласы: Вариативтік компонент .
Бөлімі: «Табиғат үні»
Тақырыбы: Мен табиғаттың бөлшегімін
Мақсаты: Табиғат пен денсаулықтың үлесімділігін түсіндіру. Табиғат денсаулық ұғымы туралы түсініктерін кеңейту. Табиғат пен үндестікті сезіну қабілетін дамыту. Салауатты өмір салтын сақтауға тәрбиелеу.
Көрнекіліктер: Аңдардың суреттері.

Іс- әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Мотивациялық-қозғаушылық	Қуан шаттан алақай Қуанатын келді күн Қайырлы таң,қайырлы күн Күліп шықты күн бүгін	Балалар шаттық шеңберін жасайды
Ұйымдастыру-ізденістіру	Әңгімелесу. -Балалар біз бүгін табиғат аялдамасына тоқталамыз -Табиғат дегеніміз не? Әңгімелеу Н.Ақышевтың «Табиғаттың бөлшегі» -Адамды неліктен табиғаттың бөлшегі деп атайды? -табиғатты аялап ,қорғасаң, оның сыйларын үнемді пайдалансаң, күн тәртібін, тазалықты дұрыс сақтасаң, салауатты өмір сүрсең денің сау болады. -Балалар кане бір сәт тыныштық сақтап,өзімізді табиғат аясында тұрмыз деп елестетейік. Мейірімді күн шуағы,көгілдір көлге шағылысып жалт –жұлт етеді. Енді сендер ыстықтағандарыңды бастыңдар. Қандай рақат , көңіліміз жайланып көтеріліп тұр	Біздің қоршаған орта. - Балалар тапсырманы орындайды -Ауа,су,гүл,күн -Адам-табиғаттың бөлшегі -Адам мен табиғат үндестікте өмір сүреді - Балалар тапсырманы орындайды қалды. Енді елестеткен ойларымен бөлісіңдер:
Рефлексивті-түзетушілік	Қорытындылау. -Балалар бүгінгі табиғат туралы әңгімелестік.Табиғаттың тазалығын сақтасақ,қорғасақ өз денсаулығымызды сақтағанымыз екенін білдік. Табиғатпен үндестікте өмір сүру керек екенін үйрендік Жүректен жүрекке жылулық шеңбер	Табиғатқа қамқор бол , Байлығын біз қорғайық Әдепті де тәртіпті бол [illegible]

Күтілетін нәтиже:
Біледі: Табиғат, денсаулық деген ұғымдарды ажыратады.
Игерді: Табиғатқа қамқор болуды.
Меңгереді: Табиғат пен денсаулықтың үлесімділігін меңгерді

Вариативтік компоненттің технологиялық картасы

Білім беру саласы: Вариативтік компонент :

Бөлімі: «Табиғат үні»

Тақырыбы: «Гүлдер гүлдер көп гүлдер»

Мақсаты: Жаздың басында гүлдер көп өсетін алаңқайларға бірнеше топ серуен ұйымдастыру, биік шөп арасынан әдемі гүлдерге назар аудару. Тәрбиеші бір екі гүл үзіп алып, олардың құрлысына, түсіне назарларын аударып, қысқа көлемді өлең оқуына болады.Гүлге назар аудару.

Әдіс –тәсілдер: Сұрақ – жауап, түсіндіру, тәжірибе.

Көрнекі құралдар: Гүлдер суреттері.

Іс-әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің іс-әрекеті.	Балалардың іс-әрекеті
Дәлелдеу, ояту.	Шаттық шеңберіне тұрайық. Дөңгеленіп тұрайық Күннен жылу алайық Амандасып достармен Жақсы көңіл сыйлайық	Балалар өлеңді қимыл-қозғалыспен қайталап айтады.
Ұйымдастыру іздену.	ҰОҚ барысы Гүлдердің бізге қандай пайдасы бар? Дұрыс айтасыңдар балалар алдымызда аналар мерекесі жақындап келеді мен сендерді бүгін сол гүлдер бағына аналарымызға гүл шоғын жинауға саяхатқа апарғым келеді. Саяхатқа барайық па? Аналарға гүл шоғын жинайық па? Ол жер біздің балабақшадан алыста орналасқан, сондықтан біз көлікпен барамыз. Міне біз гүлдер алаңына да жеткен сияқтымыз. Қандай әдемі гүлдер өсіп тұр? Олардың түстері қандай екен? Балалар енді осы гүлдер туралы тақпақтар айтып берейікші: **Көбелек келеді**: Сәлеметсіңдер ме балалар! Сендер менің алаңыма қош келдіңдер,сендер де мен сияқты гүлдерді жақсы көресіңдер ме? Гүлдер әдемі болып, жайқалып өсу үшін олар көп күтімді қажет етеді балалар. Гүлдердің құрлысы: тамыры, сабағы, жапырағы, тостағаншасы, күлтешелері, аталығы мен аналығы болады - Гүлдердің ұзақ уақыт ауырмай, жайқалып тұруының сыры неде деп ойлайсыңдар? - Махаббатта.	әдемілік үшін, сыйлық ретінде қолданамыз, ауаны тазартады, кейбіреуінен дәрі жасайды сұрақтарға толық жауап береді Гүлдер нәзік болады Қаулап өсіп толады Қарамасаң аялап Солып қурап қалады
Рефлексия- лық түзету.	Балалар біз бүгін қайда саяхатқа бардық? Қандай гүлдерді көрдік? Гүлдердің пайдасы қандай?	Балалардың жауабы.

Күтілетін нәтиже:

Біледі: Гүлдердің түрлерін, олардың аттарын

Игерді: Гүлдердің құрлысы

Меңгерді: Түстерді ажыратуды.

Вариативтік компоненттің технологиялық картасы
Білім беру саласы: Вариативтік компонент .
Бөлімі: «Табиғат үні»
Тақырыбы: Табиғат өмір үшін жаратылған
Мақсаты: Балаларға табиғат, қоршаған орта құстар туралы алған білген білімдерін жетілдіру, бекіту. Ертегі қойылымы бойынша тілдік қорын дамыту, есте сақтау қабілетін, қызығушылығын арттыру, қиялдарын эстетикалық талғамдарын. Қалыптастыру. Табиғатты қорғап, оны бағалай білуге өз ойларын дұрыс тұжырымдап дәлелмен жеткізе білуге, қамқорлыққа мейірімділікке тәрбиелеу. Достық қарым қатынасқа баулу.
Көрнекіліктер: Табиғатқа байланысты суреттер

Іс- әрекет кезеңдері	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Мотивациялық-қозғаушылық	-Балалар көңіл күйлерін қалай ? Жылулық шеңберіне тұрып, жылы сөздер айту. -Балалар, қуанышымызды бір-бірімізге жеткізейік. Біз қандаймыз, қандаймыз Шұғылалы таңдаймыз Күлімдеген күндейміз Ренжуді білмейміз Қуанамын мен де Қуанасың сен де Қуанайық достарым Арайлап атқан күнге	Балалар тәрбиешінің көмегімен өлең жолдарын бірге қайталап , қимылмен көрсетеді.
Ұйымдастыру-ізденістіру	Жарайсыңдар балалар енді бәріміз күнге қарайықшы Сұрақ -жауап. -Күнбізге не береді? Олайболса күн мен амандасып алайық. Сәндетіңдаламыз Сәулеттіқаламыз Сәлемкүнанамыз! -Алдымен балалар мен сендерге табиғат әлеміне байланысты жұмбақтар жасырайын. Осы жұмбақтардың жауабы біздің оқу қызметімізге байланысты. Бір зат бар дүниеде құшағы кең Ұшқан құс, жүйріген оқ бәріне тең Адамзат, жан жануар соның арқасында Мәңгілік өсіп өнеген. (Жер) Таңменкөзінашады Әлемнұрыншашады (Күн) Балалар адамдар күннің жарығы және жылуынсыз өмір сүре алама?	Сәуле ,жарық , жылуберед -Балалар жұмбақтың шешуін табады.

	-Ал жануарлар мен өсімдіктерше? Әрине жоқ жер бетіндегі барлық тіршілік иелеріне сәуле, жарық, жылу өте қажет балалар. Дәмідежоқ, түсідежоқ Пайдаланбаскісідежоқ.(ауа) Ал ауасыз тіршілік етуге болама? Жарайсыңдар балалар Жұмбақтың шешуін дұрыс таптыңдар? -Ендеше біздер бүгін осы бізге өмір сыйлаған , қоршаған орта табиғат туралы сыр шертеміз. -Алдымен мен сендерге Н.Жанаев атамыздың «Табиғат анамыз» деген өлең жолдарын оқып берейін. Өленнің мазмұнын түсіндіру. Өлеңде не туралы айтылған? -Табиғат екіге бөлінеді -Өлі табиғат жәнетірі табиғат Балалар қоректенбейтін , тыныс алмайтын, ештеңені сезбейтін, өспейтін нәрселерді біздер өлі табиғатқа жатқызамыз. Өлі табиғатқа ауа,су, күн, жер, тау, тастар жатады. Ал тірі табиғатқа жаны бар заттар жатқызамыз. Тірі табиғатқа адамдар, жануарлар, өсімдіктер жатады. Табиғаттың төрт жыл мезгілдері бар. Сергіту сәті: Ертегі тыңдау: «Жыл мезгілдері».	-Жоқ өмір сүре алмайды -Жан-жануарларға да, адамдарғада күннің сәулесі өте қажет Табиғат ол анамыз Табиғатқа бөлеміз Құшағында ойнаймыз Шаттық әнге саламыз
Рефлексивті-түзетушілік	1. Табиғат қанша бөліктен тұрады? 2. Өлі және тірі табиғатқа нелер жатады? 3. Бір жылда неше мезгіл бар? Ұйымдастырылған оқу қызметінің соңында балаларға смайлкті сыйға тартылады.	— Екі бөліктен тұрады –Өлі табиғатқа ауа, су, күн, жер, тау, тастар жатады. –Тірі табиғатқа адамдар, жануарлар, өсімдіктер жатады –төрт мезгіл бар

Күтілетін нәтиже:
Біледі: Табиғатты қорғап, оны аялау керектігін
Игерді: Жер бетінде қай адам баласы болсын мейлі жан-жануар болсын, өсімдік болсын қай затқада ауасыз, күнсіз, сусыз, тіршілік жоқ екенін
Меңгереді: Ертегіні қызығушылықпен тыңдап меңгерді.

Вариативтік компоненттің технологиялық картасы

Білім беру саласы: Вариативтік компонент .

Бөлімі: «Табиғат үні»

Тақырыбы: «Жайдарлы жаз келді»

Мақсаты: Балаларды жаз маусымының ерекшеліктерін бақылауға және олардың өзара байланыстарын орната білуге үйрету **Әдіс –тәсілдер**: Сұрақ – жауап, түсіндіру, тәжірибе.

Көрнекі құралдар: Құстардың суреттері.

Іс-әрекет кезеңдері	**Тәрбиешінің іс-әрекеті.**	**Балалардың іс-әрекеті**
Дәлелдеу, ояту.	Балалар шеңбер жасап тұрып, бір-біріне тілектер айтады. Үлкенге де сіз, Кішіге де сіз. Бар әлемді құрметтеп, Бас иеміз біз.	Балалар өлеңді қимыл-қозғалыспен қайталап айтады.
Ұйымдастыру іздену.	Жұмбақ жасыру: Көбелек те, гүл де бір Қызыл – жасыл күллі өңір Аспан төрі ақша бұлт Бау – бақшада барша жұрт саңқылдаған саз әні көлде құстың базары Жидек пісіп толады Бұл қай кезде болады? Балалар жақында көктем аяқталады, сосын қандай мезгіл басталады? - Жазда дала қандай болады? - Ауа рай қандай болады? Жаз- мезгілі өте тамаша жыл мезгілі. Жас айлары: Маусым, шілде, тамыз. Жаз мезгілі күннің ыстығымен, ұшып жүрген көбелектерімен, құстарымен ерекшеленеді. Жаз мезгілінде балалар суда шомылуды жақсы көреді. Сендер жазды жақсы көресіңдер ме? Мына суретте қандай мезгіл? Ауа – райы қандай деп ойлайсыңдар? Балалар не істеп жүр? Жарайсыңдар. **Сергіту сәті:** Біз кішкентай баламыз, Өсіп өніп толамыз. Күнге қарап, табынып, Көкке қолды созамыз. Қанат қағып ұшамыз, Қарлығаштай самғаймыз. Бір отырып, бір тұрып, Орнымызды табайық.	Жазда. Жаз. Жап – жасыл. Ыстық болады. Жаз туралы мәліметті тыңдайды. - Иә - Жаз мезгілі. - Ыстық. - Ойнап жүр.
Рефлексия- лық түзету.	Бүгін біз не туралы әңгімеледік? Жаз айларын атап беріңдер. Жарайсыңдар.	Жаз. Маусым, шілде, тамыз.

Күтілетін нәтиже:

Біледі: Жаз мезгілі туралы.

Игерді: Жаз айларын.

Меңгерді: Жаз туралы өз тәржібиесінен әңгімелеуді.

Вариативтік компоненттің технологиялық картасы
Білім беру саласы: Вариативтік компонент .
Бөлімі: «Табиғат үні»
Тақырыбы: «Не қайда? Қашан?»
Мақсаты: Балалардың жыл бойы алған экологиялық білімдерін тиянақтау. Білім деңгейін анықтау
Әдіс –тәсілдер: Сұрақ – жауап, түсіндіру.
Көрнекі құралдар: Суреттер

Іс-әрекет бөлімдері	**Тәрбиешінің іс-әрекеті**	**Балалардың іс-әрекеті**
Мотивациялық - қозғаушылық	Шаттық шеңберге тұрып, бір-біріне жақсы көңіл-күй тілейді. Кел, балалар, күлейік! Күлкіменен түлейік! Қабақ түйген не керек? Көңілді болып жүрейік.	Балалар шеңбер бойына тұрып, өлең жолдарын орындайды.
Ұйымдастыру - іздестіру	Балалар, бүгінгі біздің ұоә ерекше болмақ. Біздер бүгін сабақта дидактикалық ойындар арқылы жыл бойы өткендерімізді қайталайтын боламыз. Ойын шарты: Барлық сұрақтарға толық және қатесіз жауап беретін боламыз. Ал ендеше тұрмайық Ойынымызды бастайық Не үйрендік, не білдік Соны ортаға салайық. **Ойын: «Есіне түсір, жылдам айт»** -Өлі табиғат дегеніміз не? -Өз-өзімізге қалай қызмет жасаймыз? -Қандай құстарды білеміз? **«Ойлан,тап» д/ойын** (берілген суреттерді ажыратып алу) Көкөністер мен жемістерді ажыратып алу. Аңдардың көлеңкесін тап 3.«Өз орныңды тап» қ/ойыны. Жыл мезгілдері ретімен өз орындарына тұрады.	Балалардың назары тәрбиешіде Өткен тақырыптарды естеріне түсіріп сұрақка жауап береді. Суретке қарап береді Балалардың басында жыл мезгілі киілген маскалары бар, әр мезгілмен балалар өз орындарымен тұрады
Рефлексивті - түзетушілік	Қорытындылау. Қандай тапсырмалар орындадыңыздар Сіздерге ұнады ма? ҰОӘ соңында балаларды мадақтау	Сұрақтарға жауап береді

Күтелетін нәтиже:
Біледі: берілген тапсырмаларды орындайды
Игереді: ойын шарттарын түсінеді
Меңгереді: жыл бойы алған білімдерін көрсете алады